

Tized és százalék

A bibliai gazdaságzsemlélet alapja nem a felhalmozás és a szerzés, hanem az adás. „...És aki bőven vet, bőven is arat.” ✎ 4.

A látszat – korunk betegsége

„Az emberek nem kíváncsiak az igazságra. Szeretik a látszatot, mert a látszat szebb.” Az anyagi javak halmozása remek kompenzálás. ✎ 8.

Újíts meg bennünket!

Egyházkerületi közgyűlés és lelkész-szentelés volt Szalárdon. Tizenkét lelképásztort szenteltek, nyugdíjba vonuló lelkészeket köszöntöttek. ✎ 12.

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2021. DECEMBER • 32. évf. 23-24. szám • Ára 3 lej

Pénzzé tett lélek

Nagyszerű érzés lehet igazán szabadnak lenni. Szabadnak lenni és nyugodt lelkiismerettel bármikor bármit megtenni. Olyasmi érzés lehet ez, mint amikor az ember szabadságon van, és nem kötik a határidők. Nem a beteges, fékevesztett, szabados szabadságra gondolok, még csak nem is az anyagi gazdagság nyújtotta korlátlan lehetőségekre. Hanem arra a szabadságra, amit a magabiztos és boldog emberek éreznek. Azok, akik tudnak szeretni, adni, és akiket nem a külső körülmények irányítanak. Nem a gyorsan változó divatnak és a véleményüket szempillantás alatt cserélgető embereknek akarnak megfelelni. A szabadok naponta a mindenek felett álló Hatalom kezéből fogadják el életüket és élik meg szabadságukat. Számukra nem kö-

telesség az alázat, a békesség, a szeretet és a tisztelet, hanem szabadság. Nem tökéletesek és nem hibátlanok. De nem zsarolhatók, nem befolyásolhatók és nem megijeszíthetők. Az önzetlenségre törekvés lehet ennek az igazi szabadságnak az útja. Ez pedig a Lélek ajándéka, Aki megtanít adni és ez által gazdagodni. Nem a test és nem az ész, vagyis a számítás vezet, mert ez csak megköt, korlátokat szab, és eladja, pénzzé teszi a lelket. Lélek nélkül nincs ünnep, nincs öröm, nincs szeretet, semmi sincs lélek nélkül. Nem kell nagy bűnökre gondolni, már az apró önzések is elkezdik „pénzre” váltani a lelket. Vizsgálódjunk, és álljunk meg, szabadon őrizzük meg a lelkünket.

GHITEA-SZABÓ JÓZSEF LEVENTE

Adakozz jól

Az adományozás a keresztyén ember egyik legnagyobb erénye, hiszen „ilyen áldozatokban gyönyörködik az Isten” (Zsid 13,16). Valóban olyan a jótékonyágunk, hogy abban Isten örömét leli?

Szükséges az önkritika oldaláról megvizsgálni ezt a kérdést, mert naponta van lehetőségünk adakozni, de nem minden alkalommal élünk vele. Ennek oka az lehet, hogy telve vagyunk rossz tapasztalatokkal, s azok lassan megkeményítették a szívünket.

A koldusok egy része áldásokat zeng kéregetés közben, de ha nem kap semmit, azonnal átkozódásra vált. A bevásárlóközpontok parkolójában hiszékenyekre vadászó vagy az otthonunk ajtaján bekopogó kétes alakok lepecsételt iratokkal és szívszorító fényképekkel bizonygatják, hogy ők egy nemes ügyért küzdenek, de azonnal kerekét oldanak, ha rendőrt látnak.

Az alkoholhiánytól reszkető emberek, akiknek az arcuk megviseltebb a ruhájuknál, egy kenyér árért esedeznek, de szinte biztos, hogy a kapott segítséget italtra váltják. Még nehezebb helyzet az, ha védtelen nők és gyerekek a kiszolgáltatottságuk miatt kényszerülnek kéregetésre.

A globális helyzet még árnyaltabb, mert amíg egyes országokban az élelmiszer-pazarlás elképesztő méreteket ölt, addig egy másik földrészen az éhezés és az éhhalál a mindennapi valóság része.

(Folytatás a 2. oldalon)

www.facebook.com/harangszo

Adakozz jól

(Folytatás az 1. oldalról)

Segíteni kellene, de csak helyben toporgunk, és a tehetetlenségünkre hivatkozunk. Márpedig az adakozás, a jótékonyosság, a nélkülözök szükségén való enyhítés az Isten iránti szeretetünk mércéje. Hogyan bizonyíthatjuk, hogy szeretjük Istent, ha nem indul meg a szívünk és nem nyílik meg a zsebünk a szükség idején? „Aki nem szereti a maga testvérét, akit lát, hogyan szeretheti Istent, akit nem lát?” (1Ján 4,20)

A jótékonyosság továbbá a hitünk egyik kifejezési formája. Jakab apostol a levelében keményen bírálja azokat, akik úgy vélik, hogy a jó cselekedetek és a hit egymástól elválaszthatók. „Így a hit is, ha nincsenek cselekedetei, halott önmagában” (Jak 2,17).

A halott hit télen és hasznavehetetlen. Az élő hit jó cselekedeteket terem, amelyek között ott kell lennie a jótékonyásznak is. Hogy mennyire élő vagy halott a hitünk, az a cselekedeteinkből derül ki.

A fogyasztói életforma az adakozás egyik nagy akadály. A plázák és szupermarketek ügyes fortélyokkal ragadják meg a figyelmünket és teszik kívánatosá a termékeiket. Így egyszer csak az a gondolat támad bennünk, hogy szükségünk van egy nagyobb televízióra, okosabb telefonra stb. Tulajdonképpen az esetek nagy többségében ezekre nincs is igazán szükségünk, csak vágyunk rájuk. Csak hogy amíg arra gyűjtünk, hogy a szükségesnek vélt tárgyainkat megvehessük, addig nem vesszük észre mások nyomorúságát.

Egy másik akadály a nagylelkűségnek az, ha mindig másokra várunk. Megvannak már a jól megszokott kibúvóink: adjon az, akinek nagyobb jövedelme van; menjen segíteni az, akinek több ideje van; támogasson az, akinek nem kell egy családot eltartani. Ne hársítsuk másokra a saját felelősségünket, inkább az alkalmas időben, a megfelelő támogatást nyújtjuk.

Az Istennek tetsző adománynak nem lehet célja valamilyen jutalom megszerzése, mert az ilyen segítség önzésből és nem szeretetből fakad. Az Úr mégsem hagyja jutalom nélkül a valódi jó cselekedeteket, erről beszélt Jézus is a hegyi beszédben: „és a te Atyád látja, amit titkon tettél, és megfizet neked nyíltan” (Mt 6,4).

Tartsuk észben, hogy „az Úrnak ad kölcsön, aki könyörül a szegényen, és ő megfizet neki jótéteményéért” (Péld 19,17), továbbá „a mással jót tevő ember bővelkedik, és aki mást felüdít, maga is felüdül” (Péld 11,25).

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN BÉLA

Betlehemig menni

„Menjünk el egészen Betlehemig, és nézzük meg: hogyan is történt mindaz, amiről üzent nekünk az Úr” (Lk 2,15).

Egészen életszerű körülményekbe vezet bennünket Jézus születésének története. Egyszerű pásztor emberek vigyáznak nyájaira a veszélyeket rejtő éjszakában. Most nem a báránnyokra támadó vadak okozta riadalom ébreszti fel őket nem túl mély álmukból, hanem egy eddig ismeretlen, égi jelenség: fényesség, Isten dicsőségét, emberek békességét hirdető angyalok. Természetesen tűnik a döntésük, menjenek el Betlehembe és lássák meg, mit üzent, mit jelentett ki nekik a magasságbeli Isten.

VISSZA A FORRÁSHOZ

Az ősi híradás máris igei kincset rejt: amikor Isten üzen, annak nyomába kellene szegődni, félre kellene tenni érte minden akadályt.

Betlehembe menni mai értelemben azt is jelenti, a forráshoz, a gyökerekhez. Az anyaszentegyház sok nyomorúsága ma abból ered, hogy sokan nem gondolkodnak el Isten dolgain, nem szakadnak el a már bűnnek se gondolt bűneiktől, nem mozdulnak ki kényelmükből.

A gyakran hallott, egyház iránti közömbösség vagy éppen ellenszenv többnyire abból ered, hogy nem mozdulunk el a titokmegtalálás ösvényeire. Nem tudják sokan, hogy azon az úton új életre jutnának. Az igei ösvényeken megismernék Isten kegyelmének mélységeit és magasságait.

A felszínes és megüresedett keresztyénységünk számára legyen intő jel: hajdanán, a jeruzsálemi nagy ünnepekre gyűlők között, idegenek, görögök is ott voltak, akik azt mondták, „látni akarjuk Jézust”.

A meglátás idilli örömét kapták meg a Betlehembe jutó pásztorok. De a letűnt századokban ugyanígy, bűneikből megtérők,

Bibliában elmélyülők, templomot, közösséget építők sokasága, az őseink, mártírok, mentek és tettek Isten országáért.

KETTEN INDULTAK...

A Betlehembe érkezésről már teológus korom óta mindig eszembe jut Tolsztoj remek novellája. Abban a korban, amikor zarándokok ezrei meneteltek a Szentföld felé, mert ez volt a kegyesség mércéje, két orosz atyafi is eldönti, elmennek Jeruzsálembe. Egyik módosabb, másik szerényebb vagyunkával indult útnak. Már távoli földön járnak, amikor a szegényebb testvér betér egy szegényes házikóhoz, vizet kérve. És leírhatatlan nyomort talál, az éhségtől haldokló családot, két gyermekkel. Előveszi maradék kenyerét, elosztja a családnak. Tovább menni képtelen, hiszen ezek ott mind meghalnak. Élelmet vásárol nekik, de kiderül, se földjük, se jószáguk. Lovat és szekeret vásárol nekik, visszaváltja elzálogosított földjüket.

Közben a társa nem győzi várni, elindul egyedül és megérkezik a célhoz, meglátja a szent Jeruzsálemet, a Golgotát. Majd elindul hazafelé. Amikor megérkezik, kiderül, hogy fia rendetlen életet él, berúgva találja, meg is veri. De kiderül, hogy korábbi útítársa már rég hazaérkezett, mert a nélkülözök családra költötte minden pénzét, s nem vállalhatta a további utat. Boldogan élnek a családban, látható áldásban, gyarapodásban van részük. A kérdés: kettőjük közül melyikük jutott el igazán Betlehemig?

Tolsztoj mély evangéliumi meggyőződésével szólaltatja meg a segítő szeretet csodálatos cselekvőjét: Hiába megyek tengeren túlra, keresni Krisztust, ha a lelketem elveszítem.

A szent karácsony csodája, hogy egy segítségre szoruló gyermek lett mindnyájunk megsegítőjévé (Friedrich von Bodelschwingh).

BERECZKI ANDRÁS

„Látám éjszakai látásokban, és íme, az égnek felhőiben mint valami emberfia jöve; és méne az öreg korúhoz, és eleibe vivék őt” (Dán 7,13).

Jézus maga nevezte magát ember Fiának. Ez a messiási meghatározás jelenik meg Dániel könyvében. Egyik látomásában megjelenik a prófétának az ember Fia mennyei alakja, aki leszáll a felhőkben. Az ember Fia felülről jön.

Dániel éjszakai látomásaiban négy vadállatot lát. Ezek oroszlánhoz, medvéhez, párduchoz (leopárdhoz) hasonlítottak. A negyedik vadállat egy irtózatosszörny. Mindegyik különböző volt, de abban megegyeztek, hogy mindegyik a tengerből jött fel. Ezek a szörnyek a mélységből jöttek. Azért jöttek, hogy megsemmisítsék és pusztává tegyék a világot.

ISTENTŐL

A próféta látja a víziójában, hogy az ember Fia a felhőkön jön. Ő Istentől jön.

A földön a hatalmasságok által a terror uralkodik, amely a mélységből származik. A föld népe pedig nagy reménységgel várja a Messiást. Várja, hogy az Üdvözítő leszálljon a felhőkben. Ezért énekelhetjük, hogy békeség legyen a földön.

Félelmet keltő az, amit Dániel a földön lát. Az oroszlánnak szárnyai vannak, mint egy sasnak. A medvének három oldalborda volt a szájában, a fogai között. A leopárdnak négy szárnya volt és négy feje. A negyedik állat nagyon irtózatosszörny volt: „A negyedik állat rettenetes és iszonyú és rendkívüli erős; falt és zúzott, és a maradékot lábaival összetaposta.” (Dán 7,7). Mi minden meg nem történik a végidőkben a földön!

A próféta felszólítást kap, hogy egy másik irányba nézzen: Emeld fel fejedet! Amikor ezek az irtózatosszörnyek megtörténnek, és amikor pusztasággá válik minden, és minden megsemmisül a nagy hatalmak által, te emeld fel fejedet! Felfelé nézz! Emeld fel tekintet, és nézz a hegyekre, onnan jön a te segítséged.

„Maga pedig a mi Urunk Jézus Krisztus és Isten, a mi Atyánk, aki szeretett minket, és kegyelméből örök vigasztalással és jó reménységgel ajándékozott meg, vigasztalja meg a ti szíveteiket, és erősítsen meg titeket minden jócselekedetben és beszédben” (2Tessz 2,16–17).

Ha valaki megajándékozott, akkor már nem szegény, hanem gazdag. Nem attól függ ez a gazdagság, hogy milyen nagy ajándékot kaptunk, hanem hogy felismertük-e az Ajándékot, Aki Isten Ajándékaként közénk jött: Jézust?!

Pál saját magát is megajándékozott emberként látja, s magát is odasorolja a meg-

Felülről jön...

Krisztus egy másik irányból jön, egy váratlan helyről. Advent egy isteni csoda!

LESZÁLL, LEERESZKEDIK

Egyedül csak a Messiásról mondhatjuk, hogy Ő jönni fog. Mi, emberek teremtmények vagyunk. Az Isten bennünket teremtett. A Messiás emberré lett. Ő Mária méhében fogant. Ő mégis más, mint mi. Ő eljött, mert Ő mindennél és mindenkinél előbb volt. Ő létezett, mielőtt emberré lett volna. Az, hogy Ő eljött, misztérium, titok, csoda.

Az is megtörténhetett volna, hogy nem jön el. Ő megtehette volna, hogy szabad folyást enged a négy vadállat pusztító hatalmának. De nem tette meg! Szívében az ember iránti szeretet sokkal nagyobb volt annál, hogy ne jöjjön el. A szeretete sarkallta Őt, hogy alászálljon e bűnös földre.

Az Ő alászállása nem jelent mást, mint hogy megalázta magát. Isten Fia alászáll a mennyekből!

Megajándékozottan

ajándékozottak közé. Nem föléjük sorolja magát, hanem közéjük. Neki is minden nap szüksége van Krisztusnak további ajándékaira, a Benne megnyerhető ajándékokra.

„Örök vigasztalásban, és jó reménységben”. Mit akar itt mondani az örök vigasztalással? Nemcsak a gyászra gondol, a mindennapi próbatételek között is igaz ez. Éppen ezért örök, múlthatatlan, állandóan fennálló, létező ez a vigasztalás. Az örök Isten van közel mihozzánk a vigasztaló szóban.

Jó reménységgel is gazdagon megajándékoz. Már nem egy múltbéli eseményről szól,

Az alázat nem abban van, hogy emberré lett. Sokszor arra gondolunk, hogy Ő még most is, mint ember, vagyis emberi alakban van jelen az Atya jobbán. Jézus a mennyei dicsőségből szállt alá a jászolbölcsőbe, a szegénységbe. Emberré lett. Ez alázatot jelent. Vagyis azt, hogy otthagya egy időre a mennyei dicsőséget.

MEGEMÉSZT

Dániel látja az ég felhőiben eljövő Emberfiát. Az Emberfia ítéletre jön. Látja a Messiást eljönni, Aki a vadállatokat már legyőzte. Látja az Emberfiát, aki a királyságot átveszi.

Dániel ezeket a Messiás megdicsőülése előtt már látja. Ahhoz, hogy a királyságot átvegye, az Emberfiának először meg kellett aláznia magát, szegénységben kellett megszületnie. Legyőzte a földi hatalmasságokat. Ahhoz, hogy uralkodhasson, először szolgálnia kellett. Megalázta, megüresítette magát. Megemésztetett a mélységből eljövő vadállatok vasfogai között. És mégis győzött.

AZ EMBERFIA

Feltűnő az, hogy Jézus ezt a Dániel könyvében levő messiási címet használta. Nyolcvanháromszor halljuk ajkáról: az Emberfia. Akkor használja ezt a címet, amikor a szenvedéséről és haláláról beszél. Az Ember Fiának sokat kell szenvednie és elvettetnie. Szükséges volt ez a szenvedés és az Ő halála, mert így semmisítette meg a vadállatokat. Nem erővel vagy hatalommal, hanem gyengeségében a szenvedése és a halála által. Így tett eleget a bűneinkért Isten ítélete által, és így nyerte el az uralmat.

Miért szállt alá? Ezt maga mondta, amikor Zakeushoz így szólt: „Az embernek Fia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett” (Lk 19,10).

Őt követve mi is megalázzuk magunkat és Hozzá hasonlónak válunk.

CSOMAY ÁRPÁD

megtámogatott, megerősített, megvizsgált az Isten, velem volt gyászomban, nyomorúságomban, betegségemben, hanem ma is velem van. Ma is szükségem van Rá, a mai kisebb próbatételekben is.

Jó reménységgel megajándékozottan mehetek tovább. Miben van a legnagyobb jósa ennek a reménységnek? Abban, amiről Péter apostol is beszél, hogy mindig kész legyek számot adni arról a reménységről, amely ott van az én szívemben. Ez a reménység túlmutat és túlnéz a halálon is.

Ezt a jó reménységet Lelke által táplálja bennem Isten. Így erősödöm, s így erősíthetek másokat is.

SEBESTYÉN LÁSZLÓ EDE

Tized és százalék, avagy

A bibliai gazdaság szemlélet alapja nem a felhalmozás és a szerzés, hanem az adás. „Tudjuk pedig, hogy aki szűken vet, szűken is arat, és aki bőven vet, bőven is arat. Mindenki úgy adjon, ahogyan előre eldöntötte szívében, ne kedvetlenül vagy kényszerűségből, mert a jókedvű adakozót szereti az Isten” (2Kor 9,6–7). Arra is figyelmeztet a Szentírás, hogy jól kell sáfárkodnunk azzal, amit Isten ránk bízott (Lk 16,1–13), és közben a saját házunk népéről is gondoskodnunk kell (1Tim 5,8).

Bölcsen kell tehát gazdálkodnunk a pénzünkkel! Megtakarítanunk kell, nem elpocsékolni. Önfegyellemmel kell költenünk, de örömmel és áldozatkészen kell visszaadnunk az Úrnak. A pénzünket mások megsegítésére is kell használnunk. Nem bűn, ha valaki gazdag, de az bűn, ha a pénzbe szerelmes. Nem bűn, ha valaki szegény, de az bűn, ha pénzét értéktelen dolgokra pazarolja.

Jézus különös gondot fordított a pénz elidegenítő szerepének bemutatására. Szinte már megszemélyesítve, démoni erőként tekintett a pénz hatásaként az emberekben meglévő kapzsiságra.

A templomadó kérdésében viszont a véleményét fogalmaz meg. Mivel Jézus és követői nem szakítottak a templommal, megfizette a templomadót. Amikor azonban ugyanazt a hozzáállást látta, mint a római adók beszédeseikor, akkor úgy vélte, hogy ez a templom tisztasága ellen van. Nem lehet Isten úgy szolgálni, hogy közben a pénzt, a mammont is szolgáljuk! Jézusnak a pénzről vallott nézetei pedig meghatározták az ősegház és a középkor szemléletét is.

MIT MOND A BIBLIA A KÖLCSÖNKÉRÉS RŐL?

A kölcsönadás és a kamatszédés évezredek óta szorosan hozzátartozik az emberiség történelméhez. A Biblia sehol sem állítja az adósságról, hogy bűn lenne, viszont egyértelműen szolgásként kezeli, ezért nem is bízta bennünket a kölcsönkérésre.

Pál arra figyelmeztet, hogy senkinek semmivel ne tartozunk, csak hogy szeressük (Róm 13,8).

Ez jól szemlélteti, hogy mennyire ellenszenves Isten számára, ha a tartozás nincsen időre visszafizetve. Tehát Isten nem tiltja az adósságot. Kemény szavakkal ítéli el ugyan azokat, akik visszaélnék a nekik tartozó adósok helyzetével, de az adósokat nem ítéli el.

Némelyek megkérdőjelezték a kölcsön után felszámított kamat létjogosultságát is, de a Biblia is elismeri, amíg az tisztességes mértékű. Izraelben a törvény csak a szegényeknek nyújtott kölcsön esetében tiltotta a kamat felszámítását (3Móz 25,35–38). A

kölcsön ugyanis segítségükre volt a bajba jutott szegényeknek abban, hogy ne lehetetlenüljenek el végérvényesen. Az adóst sújtó kamatthez viszont nem okozhatott további szenvedést.

A kölcsön egyszermind lehetőség is volt a kegyes ember irgalmas megnyilvánulására, ha lemondott a kamatról. De már azzal is Isten iránti háláját fejezhette ki valaki, ha lemondott a kölcsönadott összeg használatáról az adott időtartamra. Ahogyan pedig Isten irgalmasan kiharozta az izraelitákat Egyiptomból, még amikor értéktelen rabszolgák voltak, és saját földet adott nekik (3Móz 25,38), ugyanúgy elvárta, hogy azok is hasonló kedvességet tanúsítsanak saját polgártársaik iránt.

A keresztyének is hasonló helyzetben vannak. Jézus élete, halála és feltámadása révén megfizette Istennek a tartozásunkat. Jézus még egy példázatot is mondott ezzel kapcsolatban a két hitelezőről és az elengedés kérdéséről (Mt 18,23–35).

A Biblia sem nem tiltja, sem nem bátorítja a kölcsönkérést, de a bibliai bölcsesség szerint sem túl jó ötlet adósságba keveredni. Az adósság ugyanis gyakorlatilag annak a rabszolgájává tesz, aki kölcsönt adott. Van azonban olyan helyzetek, amelyekben a kölcsön felvétele „szükséges rossz”. Ha a pénzt bölcsességgel kezelik, és a törlesztés kezelhető, akkor végzettség esetén a keresztyén hívó is vállalhatja az adósság terhét.

A REFORMÁTOROK ÉS A KAMAT KÉRDÉSE

A reformáció idején az uzsorakamatot az egyház teljes egészében elvetette. A mérsékelt

kamatot viszont bizonyos esetekben elfogadhatónak tartotta, különösen akkor, ha az egy felmerülő károkozás megtérítésére szolgált. Az Ószövetségben az okozott kár négyzerezését kellett kárpótlásként megfizetni.

LUTHER határozott álláspontja a kamat témájában egyértelműen kirajzolódik Johannes Eck teológiai professzorral lezajlott vitájában. Eck a fix 5%-os kamatot elfogadhatónak tartotta, míg Luther a kamatot egyértelműen lopásnak tekintette. Luther azt tanította, hogy ha az ember pénzt ad kölcsön, akkor azt ne várja vissza; ha pedig a kedvezményezett azt mégis vissza akarja fizetni, akkor elfogadni csak annyit szabad, amennyit a kölcsönbe adó eredetileg adott.

KÁLVIN a pénz kamatos gyümölcsötztetését is megengedhetőnek tartotta. A 17. századi puritanizmus pedig a vagyonszerzést eszköznek, Isten és a felebarát szolgálatának tekintette. Elfogadhatónak tartotta az ún. produktív hitelt (befektetés, ami hosszú távon megtérül, és idővel nyereséget termel), de a fogyasztói hitel esetében Luther felfogását vallotta: azért kamat nem számítható fel!

Lényeges az is, hogy Kálvin a hitelezést nem engedi szabadjárá. A méltányosság és a szeretet törvényét szem előtt tartva a hitelezéssel kapcsolatban különböző szabályokat állított fel a reformátor. Ezek közül a legfontosabb, hogy nem szabad kamatot szedni a súlyos anyagi helyzetben levőktől, a hitelezők a privát hasznuk mellett legyenek figyelemmel a köz javára is, tilos átlépni azt a mértéket, amelyet az adott ország törvényei megengednek (4-6% a korabeli Európában). A legfőbb törvény mindenben a szeretet.

mit mond a Biblia a pénz világról?

A lényeg, hogy Kálvin a korabeli viszonyokat reálisan felmérve, a korábbi bibliaértelmezést és az ókori nézeteket felülírva, erős ösztönzést adott a gazdaság fejlődésének a kamattal kapcsolatos újszerű nézeteivel.

MIT TANÍT A BIBLIA A SZEGÉNYSÉGRŐL?

Mind az Ószövetség, mind az Újszövetség foglalkozik a szegénység kérdésével. Jézus Krisztus szavai szerint a szegények mindig velünk lesznek. Akik a szegényekkel, betegekkel, foglyokkal és jövevényekkel irgalmasságot cselekszenek, azok tulajdonképpen Jézust magát szolgálják (Mt 25,35–40), és ennek megfelelő jutalomban is részesülnek majd.

A legújabb statisztikák szerint minden kilencedik ember éhez a világban. Naponta 26 ezer gyermek hal meg a szegénység, az éhínség és a megelőzhető betegségek miatt. Ha a világ népességének ekkora hányada ilyen siralmas állapotban van, mit kell egy keresztyénnek tennie?

A keresztyéneknek könyörülettel kell viszonyulniuk a szegénység és az éhezés kérdéséhez. Ha valódi könyörületet táplálunk az elesettek iránt, mint amilyet Jézus is táplált, akkor tudatában kell lennünk a szükség nagy mértékének, törődnünk kell az érintettekkel, és készek kell legyünk tenni valamit az érdekükben. A szükségét szenvedő ember iránti részvét pedig a bennünk levő isteni szeretetet tükrözi (1Jn 3,17). Amikor a rászorulókkal jól bánunk, akkor Istent dicsérik (Péld 14,31).

Isten ráadásul megáldja azt, aki önzetlennül adakozik a szegények számára. „Aki könyörül a nincstelenen, az Úrnak ad kölcsön, mert ő megtéríti jótéteményét” (Péld 19,17). Lehet, hogy ezek az isteni áldások inkább lelki, semmint anyagi vonatkozásúak, de ha a szegényeknek adakozunk, az örökkévalóságba fektetünk be. Van több olyan keresztyén segélyszervezet, amely nemcsak a globális szegénység és éhezés ellen küzd, hanem Jézus Krisztus evangéliumát is hirdeti másoknak.

A SZOLIDARITÁS KÖTELEZŐ FORMÁJA: A TIZED

Érdekes módon az Ószövetség „tized” szava a közösség egy formáját, egy csoportot jelent. Úgy kell ezt elképzelni, mint a kéz tíz ujját, amelyek együttvéve alkotnak egységet.

Az Ószövetségben háromféle tizedről olvasunk. Volt állami tized, amit a királynak fizettek, létezett a jól ismert templomi tized, és volt egyfajta diakóniai tized, amiről keveset tudunk.

A királyság bevezetése előtt Sámuel azal sem tudja lebeszélni a népet, hogy ilyen

zsarnoki képet fest a leendő királyról, Saulról: „Veteményeiteket és szőlőteket megdézsmálja, és főbb embereinek és szolgálóinak adja” (1Sám 8,15). Ez a fajta tized tehát az állandó adóbevételt jelentette az államkincstár számára, amiből a királyi udvar kiadásait fedezték.

A második tizedrészt a lévitáknak fizették, Isten rendelése alapján. Erre azért volt szükség, mert Lévi nemzetsége nem kapott részt Kánaán földjén. Feladatuk kizárólag a templomi szolgálat volt, amitől sem mezeti munka, sem kereskedés, sem gazdasági gondok nem vonhatták el őket. Éppen ezért a többi törzs tized formájában közösen gondoskodott a megélhetésükről. Tizedet kellett fizetni a szérűről (gabona, gyümölcs, zöldség), a sajtóból (bor, olaj) és az állatokból. A természetbeli juttatást pénzben is ki lehetett fizetni ötödrész (20%) többlet befizetésével. A lévitáknak nagy távolság esetén jogukban állt pénzért eladni a tizedet, nyilvánvaló szállíthatósági szempontok miatt.

Izrael fiai háromévente diakóniai tizedet is fizettek. Ennek a módja volt különösen érdekes: minden harmadik év természetesen tized részét ki kellett tenni a kapu elé, s abból a jövevények, árvák, özvegyek és a templomi szolgálatot valamilyen okból (pl. testi hiányosság) nem teljesítő léviták részesültek. Nem tudjuk, hogyan előzték meg például a lopást, de nem olvasunk sehohlyan Szentírásban arról, hogy visszaéltek volna ezzel a könyörületen alapuló adománnyal.

A tized tehát nemcsak az államnak vagy a templomnak fizetett adót jelentett, hanem az együvé tartozás megélésének formáját is a mindennapi élet szükségleteinek fedezésén keresztül. Egymás terhének hordozásában

kifejezésre jutott az Istenhez, az országhoz és az egymáshoz való tartozás.

KIK BOLDOGOK: A SZEGÉNYEK VAGY A LELKI SZEGÉNYEK?

A szegénység az ókori zsidóságban nem csupán anyagi helyzetre utalt, hanem a vallássságra is. A „szegények” voltak az igazi, Isten előtt alázatos hívők, szemben a rajtuk hatalmaskodó, vallásosan képmutató gazdagokkal.

Korunkban az az alázatos, aki tudatában van értékeinek, lehetőségeinek, eredményeinek, mégsem büszkélkedik velük, bár megtehetné. Jézus korában más volt a helyzet. A származás és a társadalmi helyzet határozott meg mindent. Nem voltak lehetőségek, kitörési pontok, ezért az alacsony sorú emberek önbecsülése is alacsonyan volt. Mindig mások döntöttek sorsukról, és szegénységüket is gyakran ők okozták.

A szegények viszont nem pusztán vagyontalanok, hanem elnyomottságuk ellenére hívők, illetve hitük miatt egyben elnyomottak is voltak. Az alázatosak nem pusztán emberek előtt hajolnak meg, hanem főként Isten előtt, mert nem önmagukban, de nem is a gazdagok és hatalmasok kegyében bíznak, egyedül Istenben. Jézus tehát eleve azokat szólítja meg, akik kiszolgáltatottak a hatalomnak, és jóformán csak az isteni gondviselésben reménykedhetnek.

A középkor pedig csak még tovább nőtt a szegények szerepe az egyházban. Nagy hatást gyakorolt ebből a szempontból a középkori társadalomra a ferencesek szerzetes rendje, akik apostoli szegénységben folytatott életükkel mások javát szolgálták, illetve a domonkosok kolduló rendje – ők a tiszta keresztyén hit védelmére és terjesztésére szánták oda életüket.

A szerzetesrendek megbecsülése azonban a reformáció előtt hanyatlásnak indult. Az elvilágiasodott kolostorok sok esetben már csak jövedelemforrásnak számítottak: jövedelmüket a tartományok hívei biztosították, ráadásul a pápán kívül senkinek sem (még az egyházmege püspökének sem!) volt hatalma felettük.

A lelki szegények tehát kicsinyek és szabadok voltak minden időben, de épp ezáltal szabadok mindentől, ami az embert itt a földön rabul ejtheti (önmaguk és mások bálványozása, hízélgés, kapzsiság), és legfőképpen szabadok az igazság befogadására. Ezért Isten országa már itt a földön jelen van bennük.

Ünnepre hangoló

SZEGÉNYSÉG, GAZDAGSÁG...

Adventi várakozásunk, karácsonyi megérkezésünk, Krisztusra találásunk arról beszél nekünk, hogy az Isten mennyei gazdagságát földi szegénységre váltja érettünk. A korán sötétedő esteiken jólesik letelepedni otthonunk kényelmes és kedvenc helyére, és kezünkbe venni egy rég kerülgetett olvasnivalót. Vagy csak némán elmélkedni, gondolkodni, emlékezni a halvány és hangulatos fények közelében. Bámolni a lobogó gyertyafényt. Lelkileg is ráhangolódni az érkezőre. Az Úrra, aki megváltó szeretetével keres meg minket elveszettségünkben. Szegénység, gazdagság... Lapunk e havi témáját érintik az alábbi történetfoszlányok. Áldott adventet, áldott megérkezést a betlehemi kisdedhez!

A HŰSÉGESEK

Ők azok, akik majd minden vasárnap ott vannak az istentiszteleten. Éppen ezért könnyen szembetűnik a hiányuk, akár egy-két alkalom után is keressük őket.

Ők azok, akik elsőként érkeznek és utolsóként távoznak. Akik elsőként adakoznak és elsőként ajánlkoznak segíteni. Szeretetvendégség, szervezés esetén ők a biztos pont, a megbízható háttérszemélyek. Akik tudják, mi a dolguk, és lelkiismeretesen el is végzik az általuk vállalt teendőket.

Sokszor ötletekkel érkeznek, javasolnak. Ami azt jelzi, otthon is számontartják a gyülekezet dolgait és elgondolkoznak rajta, mi jót tehetnének még a templom és környezete szépítéséért.

Ők a szűk mag, akiknek éppen ezért gyakran irigyeik is vannak. Akik jellemzően páholyból, értsd: a kocsmajárból nézik, lesik, vagy otthonról, a távirányítóval a kezükben ecsetelik, mi készül már megint a templomtorony alatt. Na, ők már nem szűk magot alkotnak... Akik soha nem áldozzák fel az öt perc semmittevést vagy a vizezett sör árát a közösségért.

Ez hát a kulcsa a szolgálatunk folyamosságának. Az áldozatkész, szűk tanítványi réteg, a hűségesek, akik a legtöbb közösségekben megtalálhatók. Akik tudják otthon hagyni a teendőket, időt áldozni az Úr ügyének. Talán mert tudatában vannak annak, hogy ha ők kiesnek, nem ugranak oda öten-hatan a helyükre, hogy átvállalják a szolgálatot.

Ők a kulcsszereplők. Nem jobbak és nem rosszabbak, mint mások, nem is szentek, sőt ők is ugyanolyan esendő emberek, mint bárki más. Azonban engedik, hogy az Isten használja őket.

Márpedig ez, a mai értékfosztó korszakban, igencsak komoly elkötelezettségnek

számít. Ma, amikor ki-ki elbujdosik a maga vackába, amikor sok helyen a közösségi tereket a talponállók jelenítik meg. Amikor sok ember enged annak, hogy az egyoldalú hajtás és önzés irányítsa életét.

A szűk mag az, amely soha nem tömegekből áll. Kis csoport, akik mindig erőn felül vállalnak, kevesen vannak, de mégis mindig elegenden. Mert az Úr mindig megáldja és kiegészíti az ő kevesüket. Így lesznek sokan és elegenden. Így lesznek bővelkedők.

Egy-két ember időnként kiesik közülük. Üres marad a templomban a helye. Elhalkul a szó, elnémul egy nevetés. Egy sírhalom jelzi már, hogy valaki eltávozott. Aki tényező volt és számított.

Nemrég székeket vettünk egy konfirmációi adományból. A karzatra, amit ritkán használunk ma már. Ez a konfirmált ifjak helye... Mégis megvettük az új székeket, és amikor elhelyeztük őket, a régi, kényelmetlen falócák helyére, kissé felsandítottunk a mennyezetre. „Székek már vannak. Te meg, Uram, adj hozzá híveket. Ámen.”

ÉRTÉKSZIGETEK

Bő egy hónapi folyamatos meggyőző munka nyomán sikerült 15 egész éves előfizetőt toboroznom egyik egyházkerületi lapunk számára. Miközben azon gondolkodtam, hogy akkor ez sok vagy kevés, elem került egy kimutatás, melyből kiderült, hogy a mi pár száz lelkes kisgyülekezetünk bizony az élbolyban végzett a maga évek óta megtartott példányszámával, ezer, sőt több ezer fős városi gyülekezeteket is maga mögé utasítva.

Manapság egyre erőteljesebben tapasztalhatjuk, hogy a felekezeti kiadványok való-

ságos értékszigetet jelentenek a folyamatosan gyorsuló világban és a sajtón belül. Akár a közszolgálatosság egyik különleges leágazásaként is meghatározható tevékenységük, mely a szokásosnál is fontosabb szereppel bír(t) a zárt templomok időszakában. Tavasszal például a postaládákban hagytuk egyik lapunkat, ily módon is jelezve: az egyház él, és hangunk, üzenetünk elér az otthonokig.

Persze a gyorsan változó tendenciákat magunkon is megfigyelhetjük. A komoly tartalmak – és egyáltalán az olvasás – egyre inkább háttérbe szorulnak. Helyettük az ál-hír-oldalak, a bulvár és a közösségi médiában élénk kerülő bejegyzések befolyásolják és kötik le – a legtöbbször csak a címetek, azok közül is főleg a figyelemfelhívókat és szenzációhajhászokat követő – tekintetünket.

Az egyik közéleti portálon szinte hente a szemem elé kerül két, a szülővárosomból származó lány, akik a határon túlra került partiumi város jó nevű gimnáziumában végezték tanulmányaikat, ahonnan az idők során számos elismert szakember, közéleti személyiség került ki. A két lány, a kor divatjának, hóbortjának hódolva, nem egyetemi felvételin, hanem valamelyik nagy nézettségű tehetségkutatón indult. Szép sikerrel.

Ehhez képest róluk olvasva, folyton olyan címek kerülnek elé, hogy „piros csipkés melltartója teljesen kilátszik a ruhájából”, vagy hogy „nadrág nélkül pózol a karácsonyfa mellett”. Khm. Ez lenne a siker?! Vajon egykori neves tanáraik büszkén húzzák ki magukat egy-egy fenti cím olvas-tán, vagy pedig zavart krakógással megálapítják, hogy annak idején ők bizony nem ilyen lovat akartak?

történetfoszlányok

Nem sokkal ez után, a kulturális közszolgálati csatornán váratlanul a szemem elé került egy műveltségi vetélkedő, ami a régi, jól bejáratott műsorokat idézte. Abban a pillanatban tágra nyílt szemmel úgy éreztem, még sincs veszve minden. Van még, ahol az számít, hol született Arany János, vagy ki volt Husz János, és nem azzal akarjuk megnyerni a nézettségi versenyt, hogy a butaságot kínáljuk fel követendő példának.

Kívánom, hogy minél több értékes olvasnivalóval bástyázzuk körbe életünk idejét, előttünk álló esztendejét!

HOL AZ IGASZÁG?

Furcsa megfigyelésem, hogy akik manapság a lelkeszi hivatalba bekopognak, többségében nem tanácsért, és nem is ígéért jönnek, hanem azért, hogy elmondhassák. Igen, hogy kimondják, elsorolják a belőlük kikívánczó gondolatfüzéreket. Ez azt jelzi, hogy oly sok békétlenséget, fájdalmat és panaszt őrizget a lelkünk, amit egyszerűen nincs kívül megbeszélniünk. Mert a világ már csak olyan, mit egy gyorsan pörgő Facebook-hírfolyam. Gépiesen olvassuk a címetek és nyomjuk a lájkokat, gondolkodni sem kell, az ösztönös mozdulatokon van a hangsúly.

S ide kívánczik a második megfigyelés. Az emberek zöme nem foglal helyet a hivatalban. Mindenki máris menne, sietne tovább. Ezért másodjára, sőt harmadjára is nyomatékosan kérnem kell, hogy üljenek le. Tegyék le a terheiket, és adjanak időt maguknak. Egy kis beszélgetésre. Önfegyelmre, magukba nézésre. Arra, hogy a felszínre jöjjenek a mélybe gyömöszölt sérülések, a robbanás közeli feszültségek.

Egy szék és egy kis figyelem csodákra képes. Gyakran megesik, hogy közbeszólni sem tudok, és nincs is miért, mert ott és akkor hallgatni kell. Meghallgatni. És itt jön a harmadik megfigyelés. Ki-ki a maga igazának, igazságának a tudatában szól. Senki sem tévedett, senki sem hibázott... Mint a farizeus, aki hálát ad Istennek, hogy nem olyan, mint

a többi ember, vagy mint az a vámszedő, ott né.

Mennyire jellemző a világ mai korszakára, hogy mindenki keresi az igazságot. És majd mindenki azt is hiszi, hogy megtalálta. A hírekben, a közösségi médiában, a saját gondolataiban, és ezt a vélelmezett igazságot mondja, hirdeti. És ennek nyomán lesz ön-maga orvosa, virológusa, papja és istene.

Mindenről véleménye van, és mindent jobban tud. Vitázik a szakértőkkel, tudósokkal. Senkinek sem hisz, csakis önmagának. Folyton újabb és újabb igazságokat keres, talál és hisz. Mindig van egy aktuális igazsága, melyet posztokban és kommentekben hirdet, az ismerőseinek, a „kiváltságosoknak” pedig hosszú monológokban „prédikál”.

Azonban hiába ez a sok-sok igazság-halom, ez a mindennapi, éppen mai, aktuális-igazság, mert valahogy mégsem csökken a félelme, aggodalma, állandósult szorongása. Az életét fájditó rettegés. Talán azért, mert ezek az „igazságok” csak addig (sőt még addig sem) tartanak, amíg kikapcsolja a gépet, a telefont, a bármit.

Mert egyedül Jézus Krisztus az Isten igaza. Kereshetjük az igazságot akár egy életen át is hiába, miközben ott van az egyéni és közösségi istentiszteletünk örömeiben, üzenetében. Pilátus közel áll ehhez az igazsághoz. Vele szemben. És mégsem ismeri fel.

Istenem, nyisd meg a szemünk, hogy lássunk!

KEDVENC HELYEIM A TEMPLOMBAN

Mindenkinek lehet egy-egy kedvenc helye a templomban. Sokaknak talán a saját, az évek során jól megszokott padjuk vált a kedvencükké, vagy éppen a szószék, az úrasztala, a különféle emléktáblák, zászlótartók és így tovább.

Nekem mindjárt két kedvencem is van. Az egyik a karzat. Ami régen a konfirmált ifjak helye volt. A mai világkorszak nem kedvez neki: ma már üres. Karácsonyonként azért még megtelik. Időnként én is felmegyek egy-egy templomrendező hétköznapon, és csak úgy leülök néhány percre. Ott ülök, kicsit azok iránti tiszteletből is, akik az elmúlt évszázadokban benépesítették ezt a

jó öreg, hűséges karzatot. Meg aztán fentről minden olyan más. Belátni az egész templomot. Teljes kép tárul fel a tekintet előtt. Jól esik ez a pár perc csend, ott fenn. Nemrég felújítottuk a karzatot. Kicséréltük a százéves deszkákat újakra. Amolyan hitkérdés volt ez a munkálat. A feladat elvégezve, s talán majd az Úristen rendel újra híveket oda.

A másik kedvenc helyem rögtön a bejáratú ajtó mellett van. Alacsony, kis méretű és tulajdonképpen jelentéktelen asztalka, mely a szolgálatban az iratmissziós asztalka nevet kapta. Olvasnivalóival megjeleníti Kárpát-medencei egységünket és az ökumenikus egymásra figyelés igényét. Színes egyveleget alkot a felvidéki Kálvinista Szemle, az anyországi Reformátusok Lapja, az erdélyi Üzenet, az evangélikus Híd magazin, meg persze a saját, egyházközségi periodikánk. Egy-egy felajánlás nyomán időnként azért más tematika is jut az asztalkára. Például gazdaújság vagy éppen a népszerű Nők Lapja. De olyan is volt, hogy egy-egy magyarországi könyvtár felajánlásából több tucat régi kiadású, de értékes és minőségi irodalmi kötet alatt roskadozott az asztalka.

A bútordarab holland támogatásként érkezett társaival a Partiumba, talán még a kilencvenes években. Pár éve került ebbe az új szerepkörbe, azóta minden vasárnap kínálja az ajándékba elvihető olvasnivalót. Úgy szeretem, ha tele van, ha az istentisztelet után újra el lehet helyezni rajta a további kiadványokat. Szolgálat az elmúlt évek során kiegészült maszkokkal, kézfertőtlenítővel, és a hideg téli, tavaszi napokra is gondolva, mentolos cukorkával...

Biztos pont, számíthatunk rá. Kezünkbe vett hírei, üzenetei, igemagyarázatai velünk jönnek a hétköznapokba, otthonunkba. Ott vannak velünk a nappaliban, a távirányító és egyéb olvasnivalók között. Tartalmuk pedig emlékeztet, táplál, hívogat.

A látszat – a 21. század betegsége

„Az emberek nem kíváncsiak az igazságra. Szeretik a látszatot, mert a látszat szebb.”

F. Brady

Milyen boldog pár X. és Y., gondoltam magamban időnként. Csodálatos két gyerek, lakás, autó, kutya, nyaralás, jó munkahely. Alig telt el kis idő, hallom, hogy mesélik: „Tudtad, hogy X. és Y. válik?” Mivel értetlenkedtem, elmesélték, hogy mindaz, ami a közösségi médiában szerepelt róluk, csak a látszat volt.

Amikor ilyeneket hallok, sokat szoktam töprengeni azon, mennyire veszélyes dolog a *látszat* az emberek életében. Azért is veszélyes, mert adott ponton „beszippantja” őket, és már észre sem veszik, hogy nem a saját igényeiknek élnek, hanem a látszat kedvéért tesznek dolgokat, vagy a látszat kedvéért kötnék kompromisszumokat.

Én is próbáltam ezt az életemnek egy szakaszán. Miután felébredtem belőle, azt fogalmaztam meg magamnak, hogy a látszatélet valójában a gyávaságnak egy formája.

Mert így nem kell szembenézni a valósággal: azzal, hogy nem vagyok boldog, azzal, hogy akivel élek, nem szeret, azzal, hogy én ebben nem érzem jól magam, aki mellettem él, szintén nem érzi jól magát, és változtatni kellene. Tárgyak vesznek körül, amelyek pénzben mérve értékesek: lakás, autó, nyaraló, de én azokban a tárgyakban valójában nem érzem jól magam, és elmegy mellettem az élet a látszattal, hogy minden milyen rendben van.

MENEKÜLÉS

Sok ember él ilyen látszatéletemet. Az anyagi javak halmozása remek kompenzálás ott, ahol hiányoznak az érzések. A szeretethiányos ember önbizalom-hiányos is, viszont a vagyontárgyak adnak egyfajta illúziót, ha egyebet nem is, irigylik őket, és lehet élvezni az irigy pillantásokat, valamint fenntartják a sikeresség látszatát. Miért? Mert az emberek nagy része a látszattól ítél, s ha az ember a külvilág szemében jobban szeret tetszelegni, mint belső értékek mentén élni, könnyen esik ebbe a csapdába.

A mai felnőttek anyagi élete sokkal rendezettebb, mint a lelki életük, ám mégis az anyagiak miatt szoktak a legtöbben elégedetlenkedni.

Gyakran hallom azt, hogy nem elég a pénz, amit keresnek. Azt ritkán hallom viszont, hogy valaki keresné azt, hogyan legyen bensőségebb a kapcsolata a társával, vagy hogy most azon dolgozik, hogy a családja boldog legyen és kiegyensúlyozott.

Ennek az életmódnak az a veszélye, hogy legtöbbször az sem tudja, hogy látszatéletemet él, aki valójában ezt teszi. Kívülről nézve van-

nak ugyan erre utaló jelek, de általában senki nem szokott szólni. Kívülről ez úgy tűnik fel, ha az illető az interneten minden fotón mosolyog, legalább hetente van új fényképe, a való életben viszont szinte soha nem látni mosolyt az arcán, vagy megvan ugyan mindene, mégis egészségi gondokkal küzd. Miért? Mert a lélek kezd jelezni, hogy baj van, megbillent az egyensúly, sok elfojtás van, és sok menekülés a lelki életében.

Van-e kiút a látszatéletemből? Van, csak szembe kellene nézni a valós érzelmi gondokkal, azzal, hogy kihűlőben a kapcsolat, vagy problémás gyereket neveltek, vagy mindenki a saját útját járja, kihasználják egymást a felek, miközben csak saját dicsfényükkel foglalkoznak stb.

LÁTSZANI AKAROK!

Amíg a gyerek kicsi, teljesen őszinte. Minden reakciója egyenes, és akkor is, ha a szülőnek nem tetszik, a bensőjéből fakad. Mindennek örül, szereti a játékait, igényli a szülővel együtt töltött időt.

Amint bekerül az iskolába, elindul egy változás, mert már van összehasonlítási alapja a többiekkel, és ahogy nő és közeledik a kamaszkorhoz, már egyre inkább nem a család értékeit követi, hanem a baráti körét. Itt kezdődik a látszat fontossága, és a látszat egyre hangsúlyosabb szerepet kap.

Amíg korábban az volt a fontos, hogy legyen szép ruhája, ami neki tetszik, innentől már a márka a leglényegesebb. Ha eddig az volt a szempont, hogy kényelmes legyen, innentől az a szempont, hogy divatos ruhákat viseljen. Ugyanez következik be a játékoknál is.

Vagyis mit figyelhetünk meg? Nem az a fontos, hogy a gyermeknek tetszen valami, hanem az, hogy a barátai irigyeljék. Aszerint kezd válogatni dolgokat, hogy mi tetszik másoknak.

Ugyanezt figyelhetjük meg a viselkedésében is: kezd úgy viszonyulni és viselkedni, mint a barátai. Ez időnként nagyon ijesztő a szülőknél, hiszen messzire leróla, hogy nem

a saját vágyait követi, hanem mindig idomul másokhoz, és ezek a barátok a szülőknél általában nem tetszenek. Hogy mennyire merül bele ebbe, az attól is függ, hogy mennyi költőpénzt és mennyi szabadságot kap, ugyanis ha a baráti kör alkoholt fogyaszt, dohányzik, netalán drogozik, belekóstolhat ebbe az életformába is.

De láthatunk más megnyilvánulást is: piz-zázóba azért mennek, hogy fotót tegyenek fel róla; bárhova mennek a fiatalok, mindenhol „szelfi-helyet” keresnek, hogy lássák őket, hogy úgy tűnjön, mintha boldogok lennének.

Ritkán találunk ebben a korban mély érzelmeket, konkrét elképzeléseket a jövőről. Szinte mindent a látszat határoz meg. Ugyanez vonatkozik a családra is: a szülőket, ha nem elég modernnek, szégyellik, ugyanúgy a lakást vagy a szeretett családi autót is, ha nem elég drága vagy „trendi”.

KINÖHETŐ

Van egy jó és egy rossz hírem is a szülők számára, akik azt kérdezik, hogy hol van ennek a vége, vagy kinövi-e valamikor a gyerek. Néha igen, néha nem. Nagyon egyszerű ennek a képlete.

Ha a család valódi értékeket képvisel, vagyis érzelmegazdag családban nő fel a gyermek, ahol a családtagok őszinték és hitelesek, akkor a kamaszkorral együtt kinövi a látszatéletemet is. Viszont ha egy látszatéletemet élő családban nőtt fel, felnőtt korában is nagy valószínűséggel ugyanezt folytatja.

Leghamarabb a harminczes éveiben van lehetősége az ébredésre és a változtatásra, arra viszont rámehet a házassága is, vagyis lehet, hogy a változás áldozatok fog követelni. De még akkor is jobban jár, mint ha ebben a látszatban élne le az életét.

Kérdezzük meg magunkat: büszkék tudunk-e lenni magunkra, fel tudunk-e nézni magunkra? Mi adja a biztonságérzetünket: az anyagiak vagy az érzelmi gazdagságunk? Boldogok vagyunk-e, békében vagyunk-e önmagunkkal?

Tisztesség – huncutság

Amióta feltalálták a pénzt, az emberek időnként még ölni is képesek érte. Noha csak papír, vagy egy halom műanyag, akinek sok van, mégis mások fölött érzi magát, felsőbbrendűségi tudata alakul ki, ami arra ösztönzi, hogy még többet szerezzen hozzá.

Ákár modern korunk vallásának is tekinthetjük szinte megszállott érdeklődésünket a gazdagság, a pénz, a hírnév és a siker iránt. A boldogságot gyakorta tévesen abban keressük, hogy mik vannak a birtokunkban, és miket vágyunk még megvásárolni.

A fogyasztói társadalom nagy ígérete a pénzen megvehető boldogság képe, melynek hatására reklámokkal generált szükségletek folytonos kielégítésének mókuskerekében tapos a nyugati civilizáció. Kérdés, hogy tényleg ez-e a boldogságunk útja.

Jelenkorunk környezeti válságának gyökere a növekedésorientált, korlátokat nem állító technika és gazdaság múlt század óta tartó fejlődésében keresendő. Napjaink fogyasztói társadalmában csakúgy, mint a történelem során mindig, az emberek elsősorban boldogok szeretnének lenni.

A boldogságkeresés mély lelki szükségletünk, nem mindegy azonban, hogy miként tesszük.

Az anyagelvű értékrend nem ismeri az elég fogalmát, ezért is olyan veszélyes környezetünkre nézve: egy véges rendszerben a végtelen fogyasztásra buzdít.

INGYEN, DE DRÁGA

A vallási és filozófiai rendszerek bölcsei és nagy gondolkozói minden időben felhívták az emberek figyelmét arra, hogy akik szerint az anyagi gazdagság és a társadalmi hírnév az élet értelme, azok egyre távolabb kerülnek attól, ami igazán fontos. Legtöbbünk egyetértően bólogat az előbbi mondat hallatán, azonban a mindennapokban a fogyasztásra buzdító reklámok könnyedén felülírhatják ezt a tudásunkat.

Az utóbbi évtizedekben átfogó pszichológiai kutatásokat végeztek az emberi boldogság témakörében. Különböző tesztekkel vizsgálták a kutatók, hogy milyen hatással van az emberek életére, ha az anyagi javak megszerzésének túlzott jelentőséget tulajdonítanak. Az eredmények azt mutatják, hogy ha van a túléléshez elegendő élelmiszerünk, ruházatunk, és van tető a fejünk felett, akkor csekély mértékben járul hozzá boldogságunkhoz, ami előlött még a tulajdonunkban van.

További vizsgálatok kimutatták, hogy az anyagelvű gondolkodás kimondottan károsan hat testi-lelki egészségünkre. A materialista értékeket vallók sokkal nagyobb hányadban lesznek depressziósak, szorongók és élnek különböző függőséget okozó szerekkel, mint az alkohol, dohány, kábítószer.

Az egyik tesztsorozat megállapított három fő jellemvonást az anyagelvű személyekről: preferálják a saját tulajdont a kölcsönzést vagy bérléssel szemben, nem nagyvonalúak, és általában irigyek is mások tulajdonára.

Nem vitás, hogy az embernek vannak testi szükségletei – életben maradásához nélkülözhetetlen a víz, a táplálék, a levegő, az alvás.

A lelki szükségletek tekintetében azonban már nem ilyen egyértelmű az álláspont. Pedig a testi biztonságon túl az embernek igénye van arra is, hogy más emberekhez kapcsolódjon, képesnek érezze magát a számára fontos dolgok megtételére, az önkifejezésre és arra, hogy számára kihívást jelentő tevékenységekben vegyen részt. Ha ezek közül valamelyik nem teljesül, azt életminőség-romlásként éli meg.

KITÁLTALT BOLDOGSÁG

A mai gazdasági-társadalmi környezet üzenete ezzel szemben az, hogy minden szükségletünk kielégíthető, ha beszerezzük a megfelelő termékeket. Az anyagias életszemlélet üzeneteivel folyamatosan bombáznak minket, ami könnyedén beépülhet érték- és hitrendszerünkbe, ha csak kifelé figyelünk.

A kutatások azonban összességében rávilágítanak arra, hogy az anyagias célok hosszú távon inkább boldogtalanná teszik az embereket – tehát pontosan az ellenkezőjét okozzák annak, mint amit a reklámok készítői sugallni próbálnak.

Kijelenthetjük, hogy az alapszükségleteink kielégítésén túl, pusztán az anyagi javak

birtoklása nem hozza el számunkra a várva várt boldogságot.

OKOSAN SZELÍD

Mindezek tudatában feltevődik a kérdés: Az anyagi javak gyűjtésekor a módszerekben mindig szabad elmenni? Mi az, ami belefér olyankor, amikor a saját céljaink elérése érdekében törtetünk? Jézus azt mondta, hogy „legyetek okosak, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok”, de vajon a hétköznapi életben ez mit jelent?

Vajon fontos-e a mai világban élni a tisztességgel? Vajon mindig juthat anyagilag a tisztességes ember? Befér-e a huncutság a kereskedelembe?

Ha az ember a gazdagságot tűzi ki maga elé célként, akkor bizony sok huncutságot, tisztességtelen eszközt kell bevetni ahhoz, hogy ez sikerülhessen.

Ha úgy gondolkodik az egyén, hogy a tisztesség és becsület a legfontosabb érték az életben, bizony gazdag sohasem lesz, mert a lelkiismerete meg fogja állítani ott és akkor, amikor és ahol mások lelkiismeret-furdalás nélkül tovább haladnak.

A keresztyénség gondolkodásmódját, egyfajta életvitelt jelent, mely áthatja, átítatja az ember mindennapjait. Jézus gondolkodásmódjába nem fért bele a huncutság, netán a becsapás vagy hazugság. A keresztyén ember nemcsak a templomban vagy az otthoni imacsendjében keresztyén, hanem a munkájában, az anyagiakkal való gazdálkodásában is az.

Ahol a huncutság és a kisebb-nagyobb becsapások elkezdődnek, ott már a keresztyén életmódnak vége van.

MÉG VALAMI

Van, aki embertársát nem csapja be, de adófizetés nélkül igyekszik dolgozni, mondván, hogy tisztességtelenül sokat vesz el az állam. Feltehetjük a kérdést, hogy a feketemunka vagy feketén dolgoztatás minek minősül. Befér-e a keresztyén gondolkodásba?

Jézus azt mondta, hogy „adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené”. Ez azt jelenti, hogy nem nekem kell eldöntönnem, hogy a befizetendő adó mennyisége törvényes-e vagy sem. Ha tisztességtelenül sokat terhelnek rá az emberekre, ez az ő bűnük, de a befizetése az én kötelességem.

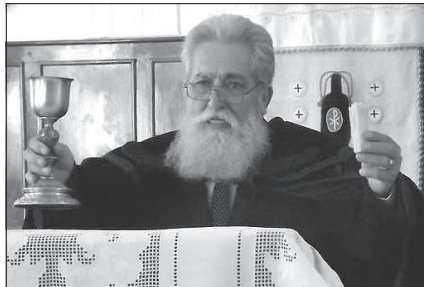
Isten megítéli majd a cselekedeteinket. A fontos az, hogy minél inkább törekedjünk a szerinte valóra.

Kiköszönt a nagyvárad-velencei református gyülekezetből Farkas Antal lelkipásztor

Az idei október 31. két szempontból is fontos volt a nagyvárad-velencei gyülekezet számára: a délelőtti istentiszteleten – melyen szinte annyian vettek részt, mint egy karácsonyin – amellet, hogy megünnepelték a reformációi emléknapot, több mint 26 évnyi szolgálat után kiköszönt lelkipásztoruk, a nyugdíjba vonuló Farkas Antal – tudósít az erdon.ro hírportál.

Harminchét évnyi lelkipásztori tevékenység után – melyből több mint huszonhatot a nagyvárad-velencei gyülekezet élén töltött – a közelmúltban 65. életévét betöltött Farkas Antal lelkipásztor úgy döntött, hogy nyugdíjba vonul.

Mint fogalmazott, természetesen nem az igei szolgálatba fáradt bele, hanem a rengeteg papírmunkába. Kiemelte, hogy nem is szeretne elbúcsúzni, hiszen bármikor számíthatnak rá – akár beszolgáló lelkészként is mindig szívesen tesz majd eleget ezentúl is hivatásának. Külön örömeinek adott hangot azért, hogy békességgel távozhat – erre való utalásképpen az istentisztelet végén szokatlan módon nem a 90. zsoltár csendült fel, hanem a 175. számú énekkel (Uram, bocsásd el szolgádat békével) dicsérték Istent az egybegyűltek.

Prédikációjában Farkas Antal arról beszélt: életünkben vannak olyan dolgok, melyeknek a fontosságát akkor érezzük meg igazán, amikor elveszítjük őket. Ilyenek például a hidak, hiszen ezek hiányában nem tudunk átkelni egyik folyópartról a másikra, és ilyen a hitünk. Mindkettőnek támpillérei vannak, református hitünk pedig öt ilyen pillérré támaszkodik.

Egyedül a Szentírás – mert a Bibliában találjuk meg életünk nagy kérdéseire a válaszokat, a Könyvek könyvében van reménység, biztatás és szeretet, általa ismerjük meg Teremtő Atyánkat, megváltó Krisztusunkat. Egyedül hit által – mert a hit megtartatást jelent, enélkül összeroppnánk. Egyedül

Krisztus által – mert ő a szakadék feletti híd, mely összeköt bennünket egymással és Istennel. Egyedül kegyelem által – mert bűnbocsánat nélkül nem érdemes élni. És egyedül Istené a dicsőség, mert valamennyi földi kincset és lelki ajándékot, melyekkel rendelkezünk, Isten kínálta fel számunkra – magyarázta református hitünk öt pillérének nekünk szóló üzeneteit a lelkipásztor.

ÁLLOMÁSOK

Farkas Antal 1956-ban született a Szilágyságban, Érszakácsiban. Egy katolikus pap barát tanácsára fordult a teológia felé. Szolgálati helyei Arad-Belváros (segédlelkész), Micske, Köröskisjenő és Nagyvárad-Velence voltak.

Utóbbi állomáshelyén presbiteri, nőszövegségi, ifjúsági és gyermek-bibliaórákat szervezett, ifjúsági evangelizációs istentiszteleteket havi rendszerességgel, alkalmi kórust és színjátszó csoportot – többira különösen büszke.

Szolgálati ideje alatt megvalósult az istentiszteleteken a hangos imádság, a templom külsejét kétszer, belsejét egyszer újították fel, szociális központ működött, segédlelkészi lakást alakítottak ki, és át lett építve az ifjúsági ház.

CIUCUR LOSONCZI ANTONIUS, Fotó: a szerző

Gyülekezeti kiránduláson voltunk

A jankafalvi református gyülekezet életében, akárcsak a többi gyülekezetében, a járvány miatt egyik percről a másikra törölődtek tavalay a tervezett programok, kirándulások.

A közösségi élet szempontjából igen szegény esztendő után az idén hatványozottan öröm volt, hogy augusztus 14-én korán reggel gyülekezeti kirándulásra indulhattunk el a gyülekezet 54 tagjával.

A mostani állapotok láttán pedig különösen is hálát adunk Istennek, hogy lehetőség adott akkor erre a szép kirándulásra. Első utunk Koltóra vezetett, ahol Ecsedi Árpád lelkipásztor fogadott, s miután a gyülekezeti házban elfogyasztottuk a reggelit, körbevezetett a református templomban. Innen a templom szomszédságában levő Teleki-kastélyba sétáltunk át, ahol Petőfi Sándor és Szendrey Júlia töltötték egykor mézesheteiket. Az épületben ma a Petőfi Sándor Múzeum működik.

A csodálatosan felújított kastély bebarangolása után a szépen karbantartott kastélykertben tettünk hűsítő sétát a kőasztalhoz és az egykori somfa utódához, valamint gyönyörködtünk az erkélyről a csodás tájban,

mely egykor a költőt is meghlette. Koltóról elindulva, kanyargós utakon járva, de annál szebb tájban gyönyörködve érkezünk meg Aknasugatagra. Itt a La Ioşca étteremben nagyon finom ebédet fogyaszthattunk el. A tulajdonos nagyon kedvesen és vendégszeretően fogadott bennünket.

Már délutánra járt az idő, amikor megérkezünk következő célállomásunkra, Máramarosszigetre. Itt Lovász István lelkész mesélt a gyülekezetéről, a városról, s megmutatta a patinás gótikus templomot. Ezután a városközpontot tekintettük meg egy séta keretében. Innen utolsó állomásunk felé vettük utunkat.

Búcsút intve a szőke Tiszának, ismét átkanyargózva a hegyen már estére érkezünk meg az Avas vidékére, ahol Balla Gábor, Vámfalva és Avasfelsőfalu lelkésze fogadott bennünket. Egy kis felgyűlés után ő is bemutatta a református templomot és a gyülekezet életét, majd a nap záróakkordjaként Istvánfi Géza fazekasmester otthonát látogattuk meg Vámfaluban. Itt a legkisebbek kipróbálhatták a korongozást, s alkotásaikat haza is vihették, a többiek pedig bőségesen vásárolhattak a mester alkotásaiból az emeleten.

Bár az augusztusi nap hosszú, mégis sötétedni kezdett már, mikor hazafelé indultunk. Nem is csoda, hiszen több mint félezer kilométert tettünk meg egy nap alatt, s rengeteg látnivalóval, tudnivalóval gazdagodtunk.

Egy hosszú, fárasztó, de tartalmas nap után értünk haza Jankafalvára éjfél után. Hála legyen Istennek az alkalomért, s nagy köszönet a Bethlen Gábor Alapnak, amelynek a pályázati támogatása révén valósult meg ez a kirándulás.

JAKÓ SÁNDOR LEKIPÁSZTOR

Kegyelem a lélek „No-Spá”-ja – reformáció és vigasztalás Szigetlankán

A reformáció ünnepe idén vasárnapra esett. A délelőtti istentiszteleten sokan a megújulásért imádkozhattak így egy népesebb közösségben, mint ha hétköznap lett volna. Szigetlankán a délelőtti istentiszteleten hálát adtak a reformációért, fogadalmat tettek a megválasztott presbiterek úrvacsorai közösségben, a kora esti órákban pedig elérkezett a vigasztaló evangélium is a Mátyás király utcai temetőbe.

Józsue könyve magyarázatát sorozatban kapják a szigetlankai hívek az utóbbi időszakban. A délelőtti istentiszteletre és a kora estire is jutott az üzenetből.

„Mindent kegyelemből kaptam!” – szolt a reformáció legfontosabb újrafelismerése, a lélek „No-Spája”, görcsoldója énekszóban a Lanka duó vezetésével, majd Rácz Ervin lelkipásztor Józsue könyve 9. fejezetének alapján a gibeoniták ravaszágáról beszélt. Van mit tanulnunk tőlük, mert ők tényleg mindent megtettek azért, hogy Isten népéhez tartozzanak, vele szövetséget kössenek.

Nekünk tét ez? A baj az volt, hogy ezt a csatlakozást félelem vezérelte, ez pedig hazugsághoz vezetett, ami még nagyobb félelembe sodor. A választott nép vezetői ott hibáztak, hogy döntésük előtt nem kérdezték meg az Urat, s ezzel rést hagytak a gonosznak. Ez történelmük során hatalmas károkat okozott a gibeoniták által.

Bátran kérdezzük Őt döntéshozatalunk előtt! Merjünk kérni, zörgetni, és akkor megtapasztalhatjuk, hogy a keresztyén ember nem megtörik a bajban, hanem Isten segítségével kitörhet abból. Ő megtört, hogy a mi törésünk formálódássá váljék. Reformálódássá.

VANNAK, HOGY TEGYENEK

„Ellenben az Urat, Krisztust tartásatok szentnek szívetekben, és legyetek készen minden-

kor számot adni mindenkinek, aki számonkéri tőletek a bennetek élő reménységet” (1Pt 3,15) – szolt az igei bátorítás az újonnan megválasztott presbitereknek.

A szigetlankai presbitérium az utóbbi években is bebizonyította, hogy kitűnő csapat, tapasztalat és lendület is van benne. Tagjai felelős vezetői és áldásai a gyülekezetnek, akik nem azért vannak, hogy legyenek, hanem azért, hogy tegyenek. Ezt a tényt igazolja az is, hogy bővült a csapat.

A presbitérium énekszóban is hálát adott, Varga István presbiter és Kupán Erzsébet gyülekezeti tag szavatai színesítették tovább az alkalmat, majd Törő Nikolett ágendázása után úrvacsorai közösségben adtak hálát a megújulásért a hívek.

Vasárnap kora este a Mátyás király utcai temetőben folytatódott a józsuei üzenet átadása. Nagyon is reformációi cselekedet az, hogy az evangéliumot olyan helyre viszik, ahol az emberek nagy számban vannak jelen. Luther azért az október 31-i dátumot választotta tételei kifüggesztésére, mert tudta, hogy másnap sokan jelen lesznek a templomban, és sokan fogják azt olvasni.

Szolt az énekszó is, bátorsággal és feláldozás hitével megerősítve. Kovács Tibor algonok imádsága után Rácz Ervin lelkipásztor a Józsue könyve 10. fejezetében leírt égi csoda alapján szolgált, miszerint a nap nem ment le addig, míg Józsue csapatai nem győzedelmeskedtek.

Ha Isten terve és a mi tervünk egyezik, ma is megtapasztalható a csoda. Az imádság által lehet, hogy körülményeink nem változnak, de mi megváltozhatunk.

Isten a természetfölöttiségét akkor is megláttatta, amikor Fia által legyőzte a halált, rést ütve rajta, hogy akik Őt követik, átmenjenek a halálból az életbe – szolt az örömmüzenet a temetőben.

RÁCZ ERVIN

Őszi hálaadó zenés áhítat Kakszentmártonban

Október utolsó szombatján rendhagyó alkalomra gyűlhetek össze a kakszentmártoniak. A reformációi bűnbánati hét utolsó mozzanata ökumenikus, zenés istentisztelet volt.

Czumbil Vilhelm, a kakszentmártoni római katolikus gyülekezet plébánosa jött el a katolikus hívekkel együtt azért, hogy testvéri közösségben a hálaadás jegyében emlékezzünk meg a gondviselő Isten szeretetéről és jóságáról, melyért nem szűnhetünk meg hálát adni. Ennek a hálának azonban bennünket is arra kell készítenie, hogy mások iránt is megéljük a mennyei Atya irányunkban megmutakozó szeretetét.

Reformátusok és katolikusok együtt, egy közösségben, a hálaadás jegyében köszönhetjük meg az Úristennek mindazt a jót, amivel megajándékozott bennünket.

Ezen az alkalmon szolgálatot vállaltak azon fiatalok, akik összeállították az áhítat szerkezetét, akik gondoskodtak a zenei háttérrel, ami által a jelenlevők elmélyülhettek a hálaadás énekszóban való megélésében.

Ifjúsági énekek, zongoradarabok, szavaltatok, szaxofon, mind azt a célt szolgálta, hogy együtt tudjunk hálát adni és egymás hite által épülni.

A találkozás alkalmát közös szeretetvendégség és csoportkép zárta.

Megköszönjük az Istennek, hogy lehetőségül adta ezt az alkalmat.

KÜRTI TAMÁS

Újíts meg bennünket!

– Egyházkerületi közgyűlés és lelkészszentelés Szalárdon

Idei ünnepi közgyűlését a szalárdi református templomban tartotta a Királyhágómelléki Református Egyházkerület. Tizenkét lelkipásztort szenteltek, az idén nyugdíjba vonuló lelkészeknek pedig hálás szívvel megköszönték a szolgálatot.

Az Érmellék és a Rézalja találkozásánál fekvő Szalárd református temploma – mely eredetileg obszerváns kolostortemplomnak épült – a 15. századi formáját talán leghívebben őrző épülete Bihar megyének. Jelenleg Varga Botond a település református lelkipásztora, aki azelőtt a szatmári egyházmegegyében, a Lánchos templomban, Németiben és Kisbáonyban szolgált.

NEM FOLTOZ, HANEM MEGÚJÍT

Csőry István püspök Szalárdon kezdte önálló lelkési szolgálatát 38 évvel ezelőtt, s szolgálata utolsó évéhez közeledve püspökként érkezett vissza: „Isten mérhetetlen szeretetének köszönhetem, hogy érdemtelenül és saját méltóságom csekélysége ellenére ide emelt. Egész délelőtti meghatottan és könnyeimel viaskodva emlékeztem és jövőt prédikáltam, már nem is az enyémet, inkább a felszentelendőket. Mert szebb az a jövő, amit mi most elgondolunk. Ezer bajtól mentett és megfog menteni. Hajdan a néptanács fura ura, ma főügyesek igyekeznek megszorítani, de mindig kisebb sebekkel kilábaltam, és ki is fogok ezentúl. Boldog voltam, hogy kortárs barát-lelkész nyugdíjba vonuló társaimnak átadhattam az elismerő okmányokat. Volt tantárványomnak a vallásánári munka elisme-

résének igazolványát. Mindezeket ma, Szalárdon, ahol a szolgálatomat elkezdhettem” – fogalmazta meg örömét közösségi oldalán Csűry István püspök.

Igehirdetése a 80. zsoltár 20. verse alapján szól: „Uram, Seregek Istene, újíts meg bennünket! Ragyogtasd ránk orcádat, hogy megszabaduljunk!”

Elsősorban az a fontos, amit Isten tett. Ő olyan Isten, aki közel enged magához, és azt teszi, amire szükségünk van: megújít bennünket. Nem foltoz, hanem újít. Jó közel lenni hozzá, jó az Ő serege tagjának lenni – hangzott az igehirdetésben.

FELSZENTELTEK

Forró László egyházkerületi főjegyző felvette a felszentelendő lelkipásztorok fogadalmát. Tizenketten voltak, mint az apostolok, név szerint: Adorján Dávid (Resica), Erdei Márk Sándor (Gálospetri), Fehérvári Zsolt (Magyarkakucs), Gál Ervin (Borosjenő), Kabai Kitty (Nagyvárad-Rét), Mpofo Kitata Szilvia (Arad-Mosóc), Nagy Sándor Csongor (Nagykároly-Kertváros), Oláh Krisztián

(Érselénd), Sólyom Szabina Brigitta (Kismajtény), Tököly Csaba Krisztián (Zsombolya), Törő Attila Miklós (Szatmár-Németi, Patóháza), Tóts Emese Brigitta (Szilágyborzás).

A lelkipásztor életének egyik legnagyobb eseménye a felszentelés, amikor egy püspök vagy éppen egyházmegyéjének esperese kézrátétellel áldó ígét mond, s ő ezt letérdelve fogadja. Ez alkalommal az a különös és meghatározó esemény is megtörténhetett, hogy apa fiának adta az áldást (Nagy Sándor Nagy Sándor Csongornak). A felszentelendő lelkészek nevében Gál Ervin szólt a gyülekezethez.

ELISMERÉSEK

Vinczéné Pálfi Judit egyházkerületi missziói előadó, Csűry István püspökkel és Bara Lajos főgondnokkal együtt, átadta a Pro Eklézsia díjakat az ákosi, a magyarberkeszi és a resicabányai gyülekezetek jelen levő képviselőinek.

A nyugdíjba vonuló lelkészek: Bálint Sándor, Berke Sándor, Csomay Árpád, Dénes József, Farkas Antal, Keresztes Nagy Imre, Sándor Lajos, Sipos András és Sipos Miklós szolgálatát emléklappal köszönték meg.

Ezt követően Szűcs Éva tanügyi előadó-tanácsos átadta az idei M. Nagy Ottó-díjat Csáki Mária börtvényi vallásánárnőnek. A pedagógus harmincéves lelkiismeretes munkáját méltatták ezzel az elismeréssel.

A közgyűlés az aktuális ügyek megvitatása után nemzeti imádságunk eléneklésével ért véget.

REFSZATMAR.EU

Magyar tannyelvű iskola épül Zilahon az egykori pionírház helyén

Lebontották a Zilah szívében lévő egykori pionírházat, helyébe a Királyhágómelléki Református Egyházkerület magyar felekezeti iskolát épít – adta hírül a maszol.ro.

A Cloșca utca 27. szám alatt lévő 7625 négyzetméteres telek a rajta épült impozáns, villaszerű épülettel, gazdasági udvarral, ólakkal, kocsiszínrel és a gyümölcsösrel együtt Bikfalvi Irén (1907–1979) és családja tulajdonában volt az 1930-as évek közepén.

A második világháború utáni kommunista román hatalom a jobb módú családokat lakásukból elűzte, földjüket elvette. Ezt a család házat 1951–1952-ben államosították, s a tulajdonost az alagsori mosókonyhába költöztették. A kicsi és hideg helyen élte le utolsó éveit, miközben házában, fölötté a kommu-

nisták dorbézoltak. A megpróbáltatások miatt megbetegedett, majd meghalt.

Egyik örököse, Bikfalvi Endre elmondta, hogy 2001 előtt kártérítést kért a hatóságától, de azt azzal az indoklással utasították el, hogy az eltulajdonításnak nem volt jogi alapja, nem jogszabály alapján államosították, hanem jogtalanul vették el az ingatlant. Ezért 2001-ben polgári peres eljárást kezdeményeztek az örökösök, s két év alatt meg is nyerték a tulajdonjog visszaállítására indított pert, de a kártérítések, végrehajtások, felértékelések, rongálások stb. húsz évre kitölték a rendezést és használatbavételt, jelentős anyagi károkat okozva.

A visszakapott területet végül 2017 decemberében a Királyhágómelléki Református Egyházkerület vásárolta meg iskolaépítés céljából.

A tervek és engedélyeztetések folyamatában „már közeledünk ahhoz, hogy leadhassuk a dokumentációt, és tavasszal elkezdhetjük az építkezést” – mondta Bara Lajos, a Zilahi Református Wesselényi Kollégium igazgatója.

Az új iskola a város szívében épül, könnyen megközelíthető helyen, és nagy előnye, hogy nem forgalmas területen. A dombról gyönyörűen látszik a központ, valamint a református és a katolikus templom.

A látványterv szerint az épület négyszintes lesz, 5573,30 négyzetméter felülettel. Huszonnégy osztályterem, tornaterem, laboratóriumok és saját sportpálya nyújt majd lehetőséget a minőségi oktatásra Zilahon.

KULCSÁR MÁRIA, Fotó: a szerző

Fókuszban a világkeresztyénség – érdekességek, aktualitások

Pörgős világunkban a keresztyénség sem marad érintetlen a legfontosabb eseményektől, hiszen mindenestül benne él a mindenkori világban.

Nemzeti, lakókörnyezeti, anyanyelvi, kulturális, történelmi múlttól, családtörténetek milliárdjaitól jellegzetes és sokrétű helyi „beágyazottságban” él. A válaszok így különfélék. Mégis van egy többé-kevésbé közös jellegzetességük. A bibliai, keresztyén hang.

Bár ezek is sokrétűek, mint Jézus 12 tanítványának a személyes világa, ahonnan jöttek, ahogyan gondolkodtak, keresték hitük válaszait környezetük javára. Így különfélék az evangéliumok, a páli, az apostoli levelek.

DIGITÁLIS EGYHÁZ

A digitális egyházzól, a mesterséges intelligenciáról, robotokról szól a távozó német elnök-püspök Heinrich Bedford-Strohm püspök. A Németországi Protestáns Egyház Elnökségének elnöke távozik hivatalából. A szolgálatból kilépő teológus-püspököt faggatta a jövő egyházáról Anna Lutz, a pro-mediomagazin.de oldalain.

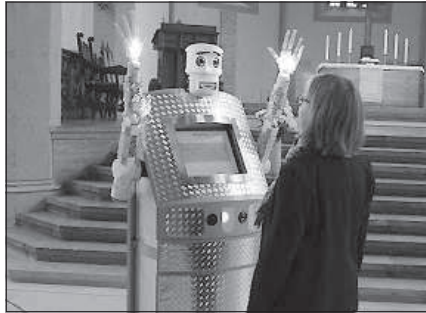
A digitális egyház új szolgálati formája a legfontosabb fenntartható lehetőség volt az egyházak számára világméretben a pandémia berobbanása óta. A teljesen új, virtuális térben mozgó egyházi szolgálatok, kapcsolattartás, imaközösségek, gyülekezeti közösségek, új liturgiai formák gyakorlata a megváltozott körülmények között hamarosan elkezdett bővülni.

Kezdetől fogva az új helyzetben igen gyorsan reagáltak az egyházak az USA-ban, Dél-Koreában és Európa sok országában. Digitális imádkozás, digitális lelkigondozás, digitális liturgia mind-mind izgalmas és olykor egyetlen lehetőségként kínálkozott a karantén időszakokban. Talán a jövő új egyházi formáinak főpróbája volt a Covid-19 által behatárolt másfél-két év?

A püspöknek ezért nem véletlenül tette fel a provokatív kérdést a riporter: „Megkeresztelne püspök úr egy robotot? A püspök hangsúlyozta: „Különbséget kell tennünk ember és gép között, függetlenül attól, hogy az utóbbi mennyire tűnik majd humanoidnak a jövőben.

Nem mi, emberek teremtünk embert, hanem Isten teremt embert. Mi mesterséges intelligenciát hozunk létre. A kettő között az a különbség, hogy az emberek magukra képesek reflektálni. Beszélhetnek Istennel. Egy robot nem vállalhatja tetteiért a felelősséget, mert be van programozva. Ezért soha nem fogok megkeresztelni robotot.”

Az újságíró tovább gyözködött: „Engedné, hogy egy robot megáldja Önt?” A vá-

lasz: „Igen. Egy ige a Bibliából mindig működik. Függetlenül attól, hogy ember vagy robot közvetíti. Isten szavának jótekonny hatása nincs médiumhoz kötve. Ezért örültem, hogy egy robot megáldott a 2017-es wittenbergi Reformáció Világkiállításán, és nagyon megérintett. Éreztem Isten áldását.”

„Létezhet virtuális templom?” – volt a következő kérdés. Bedford-Strohm: „Először is tisztáznunk kell, mit értünk egyházon. Ha ez a hívők közössége, akkor természetesen digitális csatornákon keresztül is létezhet. Ám az egyház valóságos emberekből áll. És világos, hogy a fizikai létezés nem válik hirtelen feleslegessé. Szükségünk van testi kontaktusra, ölelésre vágyunk.”

NOVEMBER 7-ÉN VILÁGMÉRÉTŰ IMÁDKOZÁS 340 MILLIÓ ÜLDÖZÖTT KERESZTYÉNÉRT

A mi nemzedékünknek november 7-ről nagyon más jut eszébe, mint az imádkozás. Az ateista világbirodalom önmagát ünneplése. Alig telik el harminc esztendő, s ugyanezen a napon – mondhatnánk, a történelem fíntorának vagy a Jóisten humorának – világméretű imaközösség valósult meg a digitális eszközök kínálta online térben.

Olyan világszervezetek, melyek feladatuknak tekintik az üldözött keresztyének sorának modern médiaeszközökkel való követését, támogató akciók szervezésébe kezdtek, az üldözött keresztyén családokra és személyekre figyeltek.

November 7-én, vasárnap imaakcióban emelték fel szavukat a megpróbáltakért, otthonukból elhajszolt vagy bebörtönzött hitestvéreikért.

Olyan világszervezetek voltak a szervezők, mint az Open Doors, a Voice of the Martyrs (Mártírok Hangja), az Evangéliumi Világ Aliansz. Egyikük így fogalmazott: „Munkatársaimmal a Voice of the Martyr-stól gyakran elmegyünk üldözött keresztyénekhez. Megkérdezzük őket: Hogyan tudunk segíteni? Hogyan segíthetnek a keresztyének olyan helyeken, ahol szabadon gyakorolhatják hitüket? Az első dolog, amit mondanak: „Imádkozzatok értünk!” Valamennyi szervezet honlapján rövid videók mutatják be

egy-egy adott területen élő üldözöttek sorsát. Ezenkívül például irányított, programozott imaidő megszervezését végzik.

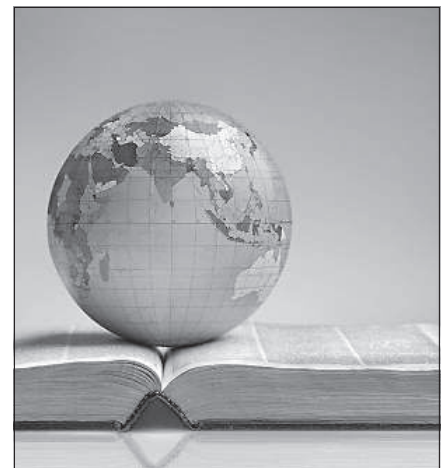
GLASGOW: MIÉRT VAN SZÜKSÉGÜK A KLÍMASZAKÉRTŐKNEK AZ EGYHÁZAKRA?

Morgan Lee riportjából a Christianity Today honlapján megkapjuk a választ. Az egyik megkérdezett így fogalmaz: „A gyülekezet a közösségi kapcsolatban és a közösségbe való bevonásban igazán jó. De ugyanígy a történelem nyilvános közlésének a lehetősége is adott. A politikusoknak könnyű tárgyalni egymással és döntéseket hozni. De nem feltétlenül tudják levinni a mindennapi élet szintjére döntéseiket és azok okait. Segíthetünk ebben.

Keresztyénként az egyik legnagyobb erősségünk az együttérzés, amivel meghalljuk és felerősítjük a legerőtlenebbek hangját.”

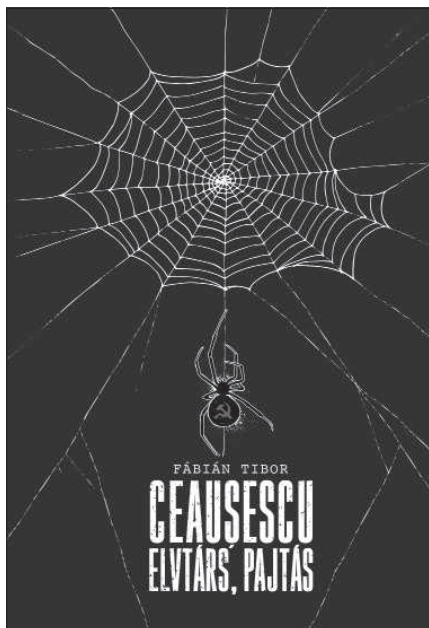
Egy másik megkérdezett: „Anglikán gyülekezetben nőtem fel. Ha visszamegyünk a Genézishez, azt olvassuk, Isten gyönyörűnek és hasznosnak teremtett mindent. Nem csak emberekről volt szó, időbe telt az állatok megalkotása, a szárazföld és a tenger, a csillagok, a hold, mindennek a megalkotása, amit látunk. Van valami a földi lét teremtésében, a naprendszer teremtésében, ami Isten nagylelkűségét, szépségszeretetét és tapintatát tükrözi. Ha felnézel az északi égboltra ott, ahol nincs sok fény, érezni fogod annak végtelenségét, amit látsz. Nagyon kicsinek érezed magad, de egyben félelmet is kelt benned, milyen hatalmas Ő, Aki teremtette mindezt. Ahogy idősebb lettem, és a trópusokon dolgoztam, egy missziós szervezethez mentem, amely meg akarja osztani Isten teremtői szándékát és roppant tudásának tiszteletét mindenkivel. Szeretném, ha sokan tudnák, hogy van Isten. Ő alkotta mindezt, amiért felelősek vagyunk...”

DR. BÉKEFY LAJOS

Hihetően fiktív utazás egy diktátor koponyája körül

Fábián Tibor hőseivel könnyű azonosulni. Történetei velünk is megtörténtek vagy megtörténhetek volna. Hatványozottan igaz ez erre a regényre. Egy olyan korszakról szól, amelyben közös volt a sorsunk, és amely – így utólag látjuk a jó oldalát is – összekovácsolt bennünket.

Nem lehet, és nem is szabad elfelejteni a diktatúrát. Ha nem próbáljuk megérteni, hogyan és miért történhetett ez meg velünk, akkor nem is tanulhatunk belőle semmit. Imár megvan az a történelmi távlat, ami segíthet az emberek, események megítélésében.

Fábián Tibor mégsem ítélkezik. A szatíra kítűnő fegyver a kezében, hősei – vagy inkább antihősei – maguk mondják ki önmaguk fölött az ítéletet. Sajátos nézőpontot választ az író a korrajzhoz: in medias res helyez bennünket, a diktátor személyes környezetébe vezet be, ahonnan testközelből láthatjuk azt a világot, amit annak idején misztikus aranykódokba burkolt a nem-ismeret, mint az antikvitásban az olümposzi istenek életét.

A „DESZKURKÁLÓDÁS” ISKOLÁJA

Hétköznapi események peregnék előttünk, amikben a nagybetűs Elvtárs – a szocializmus eszméjének egyszemélyes megtestesítője – reggelizik, telefonál, focimeccsre, vadászni vagy éppen Hargita megyei kiszállásra megy. És közben éppúgy szorong azon, mint egy किसान, hogy mit is osszon meg az egyszerre tisztelt és rettegett Feleségem Elvtársnővel. A szerző ezzel a közelséggel demisztifikál: em-

berként látjuk a diktátort, beelátunk a fejébe, megismerjük a mozgatórugóit, a mélyszegénységből feltört akarnok egyre magányosabb és demensebb egóját. A történetekkel együtt magyarázatot kapunk a miértekre is.

Az első három fejezetben a romániai Pelikán elvtárs történeteit hallgatjuk. Itt „a tanú” Dumitrașco, a cigány titkár, akit a diktátor felemel magához, bizalmába és kegyelmébe fogad. „Saját gyermekkori nyomorúságát látta viszont az estin érettségizett Dumitrașcóban. Aki szintén ismeri, mi a nélkülözés. Aki nek ugyanígy, egyetlen kiugrási lehetősége a Párt volt.”

Dumitrașco is meg akar felelni, vagy talán csak túlélni akar, ez nézőpont kérdése.

Látszatra együgyű egyszerűsége mögött a háttérben ott van azért a svejki élelmesség, agyafúrtság is, aminek megfelelője a Ceaușescu-korszak Romániájában a „deszkurkálódás” volt. Hogy is felelgethünk el, hogy mindent – élelemtől a lakáson keresztül a jó állásig – meg kellett szerezni, „intézni” kellett.

Dumitrașco, a „fontos beosztású ember” is ezt teszi, mindenható főnökének és gazdájának árnyékában. Adódik a következtetés: másoknak is ezért érte meg a hajbókolás, bólogatás és lelkes tapsolás. Dumitrașco ebben annyira ügyes, hogy Ceaușescu jobbkeze lesz, vesztére vagy szerencséjére, ki tudja, hiszen a rettegett vég valószínűleg őt is eléri.

NYUGDÍJAS DIKTÁTOR?

A következő három fejezetben, mint egy panoptikumban, vonulnak fel a rendszerváltás korának prominens emberei, a Varsói Szerződés tagállamainak vezetőitől a román politikusokig. Az író továbbra is a diktátor magánszférájába helyezi a történeteket, és ettől úgy érezzük, mintha kulcslyukon lesnének meg a pillanatok, amikor a nagy idők nagy döntései születnek. Mintha kihallgatnánk a családi beszélgetéseket Feleségem Elvtársnővel – és valljuk be, ebben a közelségben még most is megvan az annak idején sok anekdotát inspiráló pikantéria.

Persze nyilvánvaló, hogy ott van a regény sorai mögött a mai tudásunk. Eleve a látásmód, a kibeszélés, ami a hallgatás falainak ledöntése után vált csak lehetségessé. Így, logikus sorrendbe állítva, világos, hogy egy diktátor bukórepülését látjuk, a hatalom elvesztéséig, ami az utolsó fejezet témája.

Különösen mulatságos a nyugdíjba vonulás gondolata, amit Ceaușescunak Ilie testvére vet fel a végórákban. „Öreg vagy, beteg vagy. Hagyd a fenébe az egészséget! Különb is, az amerikaiak és a szovjetek már mindent

elterveztek. Most még visszaléphetsz. Szépen kinevezed a helyedre Iliescut, amúgy is őt akarják az oroszok, és elmész nyugdíjba. Te leszel a baza atyja. Évente egyszer tartasz egy szép hosszú beszédet, megírod az emlékiratodat, és mindenki imádni fog. Ha rosszul mennek a dolgok, már nem téged hibáztatnak, ha meg jól, akkor learatod a babérokat.”

Igen, ma már tudjuk, hogy így kellene ezt csinálni – és azt is, hogy a hatalomról mégsem mond le senki, aki annak birtokába kerül. A történet örök érvényű.

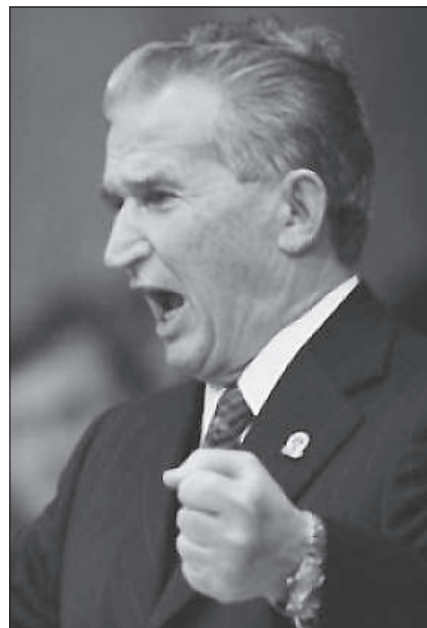
Fábián Tibor a mindentudás könnyedségével meséli nekünk a jobbnál jobb sztorikat, de mi, akik megéltük azt, hogy mindent elhallgattak és elhazudtak előlünk, tisztán látjuk, hogy e mögött a tudás mögött mennyi komoly kutatómunka van.

Eltelt a rendszerváltás óta több mint harminc év. Nagyot változott azóta a világ? Ez kétségtelen. De hogy jobbá lett volna, az vitatható. Most is záporoznak ránk az abszurdnál abszurdabb megpróbáltatások, meg kell felelnünk olyan, eddig elképzelhetetlen kihívásoknak, mint a koronavírus-járvány. Ugyanolyan nagy szükségünk van most is a humorérzékünkre, mint a Ceaușescu-korszakban, amikor a humornak megtartó ereje volt.

Fábián Tibor regénye ebben segít nekünk.

MERSDORF ILONA

(Fábián Tibor: Ceaușescu elvtárs, pajtás. Szatirikus történelmi regény. Tortoma Kiadó, 2021. Kapható: erdelykonyv.hu)

Kalandregény, Kárpát-medencei vénával

Fábian Tibor lelkész-újságíró egy számára új, járatlan vidékre kalandozott, amikor Guyana szörnyeit papírra vetette. Írása tükrözi hitbéli elkötelezettségét, a téma feltárásának szenvedélyét, a kiváló íráskészségét, a féktelen fantáziáját.

Bármennyire szeretem is a bagulyást és a csúsztatott palacsintát ebédre, mégsem azt eszem minden nap. A heti menüben ott van még a saláta, a főzelék, a rizs. Így amikor a számomra kívánt ízek „együttállása” köszönt be, akkor az örömöm és elégedettségem a tetőfokra hág.

Az olvasás olyan aktus, amelyben egyaránt helye van a gyors és lassú, rövid és hosszú, elmélyült és felületes betűfogyasztásnak. Nem mindennap veszek kézbe Hessét, Hamvást, Hankiszt. Ott vannak a polcon, és megnyugtat a tudat, hogy egymáshoz simulva, türelmesen várják az alkalmas időt. S amikor kézbe veszem őket, felzaklatnak, hogy a valóság mégsem az, amiről a környezet elsődleges benyomásai üzennek.

VALÓSÁG IS LEHETNE

Fábian Tibor új regénye se tartozik műfaja szerint az általam gyakran fogyasztott írásművek közé. Inkább a pihentető, a kikapcsolódáshoz hozzárendelt, izlés szerint facsart mentás lime-mal vagy Calvadoszal felszolgálható misztikus kalandregény. Szintén elszakít a jelen díszletétől, ahogy a fent említett írók, csak épp felszabadító módon, és egy alternatív valóságot tár elénk; úgy tálalva, a lehetőség határát súrolva, nyugtalanítva az olvasókat, hogy akár mindez meg is történhet.

A képzelet és a valóság határán egyensúlyozó cselekményfolyam távol Európától egy másik égövön, egy másik kontinensen, egyenesen Dél-Amerikában, Guyana őserdeiben zajlik.

A szerző nem sokat vacillál, lamentál, ahogy foci múltjában szerette a gyors cseleket, itt is a végpontok közötti feszített érzelm-, gondolat- és cselekményíveket rövidre zárja, tagmondatait nem cizellálja, hanem halad előre a cselekményben, ahogy főhősei a dzsungel rengetegében.

Idős és fiatal, tolókcocsis és fürge lábú, lelki érzékenységgel és vad ösztönvilág, városi

kényelem és komfort nélküli kitettség, áhítatos lelkiület és sekélyes bulvár teremtik meg a hangulatok, a helyszínek, a szereplők közötti kémiát. Egy régi történet hirtelen up to date-té válik, és senki sem ment meg bennünket attól, hogy a bőrünkön érezzük az őserdő, az indiánok, a történet nyirkos verejtékét.

KÁRPÁT-MEDENCE HOLLYWOODBAN

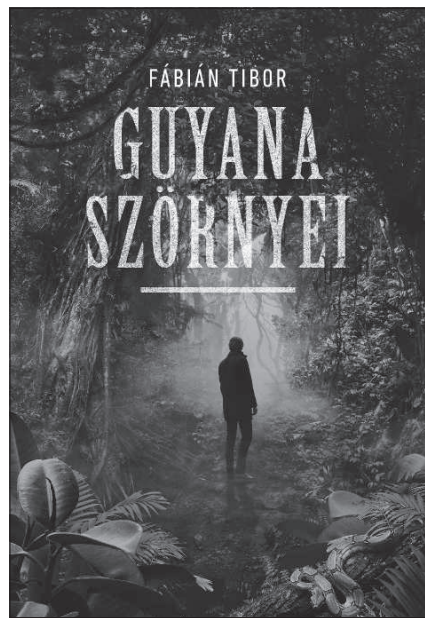
Korunkban reneszánszukat élik a vallásos borzongások. Gondoljunk csak a Dan Brown-regényekre vagy a Stigmatára. Az író vallásos keretbe ágyazza be a történetét. A főhős Roger, az ifjú amerikai misszionárius, aki egy idős paptársa életgyónásának hatására lesz végtelenül kíváncsi a panelindiánok után az eredeti lakóhelyükön élő őslakosokra.

A regény helyszínei, karakterei egyáltalán nem állnak távol Fábian Tibortól, hiszen ő is

”Egy régi történet hirtelen up to date-té válik, és senki sem ment meg bennünket attól, hogy a bőrünkön érezzük az őserdő, az indiánok, a történet nyirkos verejtékét.”

gyakorló lelkész, és mellette a média, mint Isten utáni másik szenvedélye, szintén végigkíséri az életét. Nem egyedülálló, hogy a lelkészek regényírásra adják fejüket, hiszen a pálfai Görgey Etelka magyarországi lelkész-nő tudományos-fantasztikus regényekkel tanítja és szórakoztatja olvasóit.

A cselekmény, a szereplők rengeteg áthallással bírnak, mind az író személyes sorsára, mind a világ jelenlegi állapotára tekintettel. A népvándorlás, a no-go zónák, a nagyvárosok túlbujánzása, a környezetvédelem, a média

érzéketlensége mind, mint cseppben a tenger, ott lüktetnek a sorok között. Aztán a lelkész/papi hivatás szépsége és nehézsége, a generációk közötti különbség, a kultúrák rendkívül eltérő világlátása, és lehetne sorolni a plusz adalékokat, amiket a kalandregény tartogat az olvasó számára.

Fábian Tibor egy számára új, járatlan vidékre kalandozott, amikor Guyana szörnyeit papírra vetette. Írása tükrözi hitbéli elkötelezettségét, a téma feltárásának szenvedélyét, a kiváló íráskészségét, a féktelen fantáziáját.

Aki rászánja magát az olvasásra, készüljön fel, meglepődik. A mai hollywoodi forgatókönyvírók szellemiségében készült, de mégis Kárpát-medencei vénával ez a felkavaró, fordulatos, igényes kalandregény. Most a menüsorra került nálam is Fábian Tibor írása, bátran ajánlom mindenkinek, nem fekedtem meg a gyomrom.

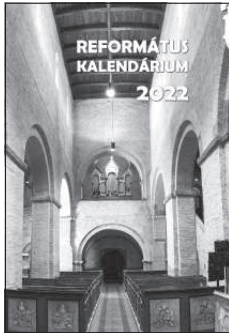
SZALAY LÁSZLÓ PÁL

(Fábian Tibor: Guyana szörnye. Misztikus kalandregény. Tortoma Kiadó, 2021. Kapható: erdelyikonyu.hu)

Már olvasható a 2022-es Református Kalendárium

A tartalomról: AZ IGE SZOLGÁLATÁBAN – Forró László: Új kihívások 2022-ben; Lukács József: Magunk választotta kereszt?; Zabán Bálint Károly: A Medgyesi Pál Langham Igeherdőtőműhely; Wagner Erik: Humor, vicc, nevetés az igehirdetésben; CENTENÁRIUM – Százéves fennállását ünnepelte a Királyhágómelléki Református Egyházkerület; Vinczéné Pálfi Judit: Kézzel másolt Bibliák – lélekerősítés járványidőszakban; Ghitea-Szabó József Levente: Tiszteletadás és alapkövetétel a Rulikowski temetőben; EGYHÁZUNK – Szilágynagyfalva temploma; Bihari pillanatkép; Megéledő kövek Pelbárt-hidán; Megújult az ákosi református műemlék templom; Újkori történelem a régiékből merítve – Kémeren; Konfirmáció Végváron; VISSZATEKINTŐ – Miről írtunk húsz éve; HISTÓRIA – A negyvenéves kuruc szabadságharc (1671–1711) és vezére; Pálfi József: A váradi Schola Illustris (II.); Visky István: Cenzúra a világháború után; Kupán István nyugalmazott református lelképásztor vallomása (II.); IRODALOM – Írók a magyar irodalomban; Csiky Gergely, a pályát váltott színműíró; Berde Mária, az Erdélyi Helikon vitaindító írója; Zilahy Lajos, a színpadok és a filmvásznon meghódítója; Sinka István, Bihar balladás „Fekete bojtárja”; Beke György, „legszorgalmasabb terepjáró” írónk; VILÁGUNK – Nap, Hold, csillagok; Felhőszlató harangok; ÉTE-LÜNK ÉS ITALUNK, GYEREKEKNEK; HUMOR ÉS JÁTÉK; Jelentős évfordulók 2022-ben.

GRATULÁLUNK A NYERTESEKNEK!

Sorsolás útján a 2021. évi Református Kalendárium megfajtói közül egyéves Harangszó-előfizetést és könyvcsomagot nyertek: Boros Krisztina Nagyváradról, Fülöp Enikő Szatmárnémetiből és Péter Mária Felsővisórról. 2022 januárjától postázzuk címükre a nyereményt.

A KALENDÁRIUM SZERKESZTŐSÉGE

Csalódást okozna egy olyan istenség, akinek a létét be lehetne bizonyítani

Elsőként fényképezett fekete lyukat még 2019-ben kutatócsoportjával Heino Falcke. Az asztrofizikus azóta is kapva kap az alkalmon, hogy a tudományos siker mellett istenhitéről is beszéljen.

Mondhatjuk, hogy a fekete lyuk olyan, mint a halál, onnan sincs visszatérés.

„Alfa és ómega, kezdet és vég: az univerzum bölcsője az ősröbbanás, a tér és idő végét pedig a fekete lyukak jelentik. A hitem mindenképp az egyik motivációm az univerzum határainak kutatásában” – vallja a kutató, azonban semmiképp nem akarja Istent tudományosan megragadni, sőt úgy gondolja, hogy egy bizonyítható Isten „kicsike isten lenne”. „Nagy csalódást okozna az az isten,

akit az értelmekkel egészen felfoghatnék és bizonyítani tudnék. Akkor már nem is az lenne, aki mindenek kezdeténél ott van, aki kívül van és mégis mindenütt jelenvaló, hanem része lenne az univerzumnak, azaz kicsi és megfogható volna.”

„Keresztény vagyok és mélyen hívő. Számomra a kezdet egy Teremtő, akihez nem a természettudomány útján tudunk közel jutni. Hitem szerint Isten nem csupán valami, hanem valaki.”

Szerinte annak tudatában, hogy a Föld csupán egy homokszem az univerzumban, az ember pedig ismét csak egy homokszem a Földön, „fontos hinni, hogy van egy Isten, aki a világmindenség mögött rejtőzik, és akinek minden egyes ember fontos.”

A szenzációs fénykép születéséről könyvet is írt a neves asztrofizikus, amelyben a hitéről is vall: „Ha Jézus Krisztusra, az emberre nézek, felfedezem a teremtés és a Teremtő emberi oldalát. Olyan Istenre találok, aki magában foglalja a kezdetet és a véget, akinek semmit nem kell bizonyítanom, és nem is tudnék, és akinél már most otthon vagyok” – vallotta a tudós.

SEMLELEK.NET, HERBERT DÓRA,
fotó: wikimedia.org

Fricska – Vásárlói önértzet

Egy amatőr barkácsoló elment az építőanyagboltba, mert egy kis vízvezeték-javítást kellett elvégeznie. Amikor bevásárolt és kifelé indult, a tulaj így köszönt el tőle:

– Hamarosan találkozunk!

– Miért mondja ezt? – érdeklődött a vásárló. – Gondolja, hogy még valamire szükségem lehet?

– Nem. Ön nem hagyott ki semmit – válaszolt a tulajdonos. – Azért mondtam ezt, mert az a tapasztalatom, hogy akik önállóan, amatőrként végzik a javítást, valamit mindig elrontanak, ezért általában háromszor jönnek vissza.

– Akkor én leszek a kivétel – válaszolta önértzetesen a vásárló.

Amikor egy óra múlva visszatért egy másik szerelékért, mert az előzőt véletlenül elrontotta, a tulaj ránézett és két ujját feltartva mondta:

– Akkor nemsokára ismét találkozunk!

– Hát engem egy jó ideig nem látnak – mondta dühösen a vásárló.

És így is lett. Az eladó hiába várta, hogy visszatérjen a gögös vevő, mert amikor a második szerelék is elrontotta, egy másik üzletbe ment, hogy újra megvegye a szükséges alkatrészeket.

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő: Ghitea-Szabó József Levente. Hírszerkesztő: Tokár Sándor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Dr. Békefy Lajos, Erdei-Árva István Béla, Fábian Tibor, Tokár Sándor, Tötös Beáta, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszo.ujas@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a helyi hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező irásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.